

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusei met 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

NR. 17

SOUTH BOSTON, MASS., 1966 BALANDŽIO - APRIL 27

62 - RIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atakiro Numerio Kaina 12 Centų

Karalienė kalba ką pasiūlė socialistas

Susirinko Britanijos parlamentas. Vyriausybė siūlo nusavinti plieno pramonę.

Praeitą ketvirtadienį neseniai išrinktasis parlamentas susirinko pirmojo posėdžio Darbiečiai tame parlamente turi 97 balsų daugumą, o buvusiam tetrėjo tik 3 balsų daugumą, todėl nuolat buvo pavojus suklupsti. Parlamentas renkamasis 5 metams, todėl darbiečiai turės laiko savo programai įvykdyti.

Parlamentą atidarė karalienė Elzbieta II kalba, kurią jai parašė ministras pirmininkas socialistas Haroldas Wilsonas. Ten karalienė tik karaliauja, bet nevaldo, todėl ir parlamentą atidarydama ji tegalėjo skelbti tai, ką vyriausybės galva jai pasiūlė.

Atidaromoje kalboje paprastai suminimi svarbiausi vyriausybės numatomi darbai. Šį kartą socialistas Wilsonas karalienės lūpomis pasakė, kad bus tiriamas kelias į Europos bendrąją rinką, nusavintos plieno įmonės, sustiprintos priemonės infliacijai išvengti ir tt.

Pasakysiu ir Vietnamo reikalą — visomis galimomis priemonėmis stengsis padėti susitarti ir karą baigti.

Rodezijos reikalą pasakė, kad ir toliau bus siekiama priversti dabartinę nelegalią vyriausybę pasisailinti.

Didž. Britanija visai palankys Atlanto sąjungą, kurią skaldo Prancūzija. Pirmą kartą parlamento atidarymas buvo rodomas televizijoje.

Vacl. Sidzikauskas išvyko į Europą

Vliko pirmininkas Vaclavas Sidzikauskas, ryšium su Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininko pareigomis, balandžio 22 d. išskrido Europon, kur išbus 3-4 savaites.

Gegužės 2-6 d. drauge su kitais Pav. Europos Tautų Seimo atstovais, kaip stebėtojai, dalyvaus Europos Tarybos posėdžiuose Strasbūge. Ten matysis su laisvųjų Europos valstybių parlamentų nariais ir dalyvaus Europos Tarybos Neatstovaujamųjų Valstybių Komisijos posėdyje.

Pakeliui į Strasburgą, Vliko pirmininkas sustos Londone ir Paryžiuje, o po Europos Tarybos posėdžių lankysis Bonnoje, Muenchene ir kitur.

Vokietijoje Vliko pirmininkas numato eilę pasitarimų su tenyškiais lietuvių veikėjais ir su Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdyba. Vienas iš pasitarimų — svarstyti reikalą bus Vliko atstovybės Europoje sudarymo klausimas. (E)

Ar dar reikalinga Vasario 16 gim-zija?

Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje gegužės 1 d. 12 val. bus viešas to reikalo aptarimas, kurį rengia Vasario 16 gimnazijai remti būreliai. Trumpą paskaitą minėtu klausimu skaitys Stasys Paltus, po diskusijų pasirodys jaunosios meno jėgos — Regina Aukštikalnytė ir Zibutė Stropūtė padainuos, lietuvių poezijos padeklamuos Dalia Mackialienė, pianinu paskambins Irena Šepetytė, dalyvaus ir Donato Blažio vedamas moksleivių orkestrėlis.

Iėjimas nemokamas. Visi susidomėję Vasario 16 gimnazija kviečiami atsilankyti.

80 naujokų žuvo lėktuvo nelaimėje

Penktadienį į Arbutckle kalnus Oklahomoj įlėkė lėktuvas, kuriame skrido kariai, daugiausia naujokai. Iš 92 keleivių ir igulos žuvo 80.

Lilija Šukytė dainuos Paryžiuje

Metropolitan operos pirmoji grupė išvyksta gastrolių į Paryžių (antroji grupė gastroliuoja JAV). Ten bus statoma opera "Sevilijos kirpėjas". Rosinos vaidmenį, kitai dainininkei susirgus, pavesta atlikti Lilijai Šukytei. Tas faktas rado, kad mūsų jaunoji dainininkė yra jau dabar aukštai vertinama.

Detroit mirė Antanas Strazdas

Balandžio 20 d. mirė Antanas Strazdas, 72 m. amž., nuo jaunų dienų priklausęs Lietuvos Socialdemokratų Sąjunga, senas Keleivio skaitytojas, palikęs liudinčius žmoną Oną, brolių Juozą Chicagoje ir Joną Detroito. Jiems reiskia gilią užuojautą.

Chicagoje mirė dr. J. Mikelėnas

Balandžio 19 d. mirė dr. Jokūbas Mikelėnas, 80 m. amž., Lietuvių evangelikų reformatų bažnyčios kolegijos garbės prezidentas.

Ir Fordo mašinos taisytinios

Jau buvo rašyta, kad General Motors ir Chrysler bendrovės paskelbė, kad esama jų gamybos automobilių su trūkumais, kuriuos jos žada veltui pašalinti. Vėliausia tą patį paskelbė ir Fordo bendrovė. Viso labo tokių su trūkumais išleistų automobilių esą 1 mil. 700 tūkstančių.

Visų tų trūkumų bendrovės neskelbė, kol kongresas nesusidomėjo automobilių saugumu.

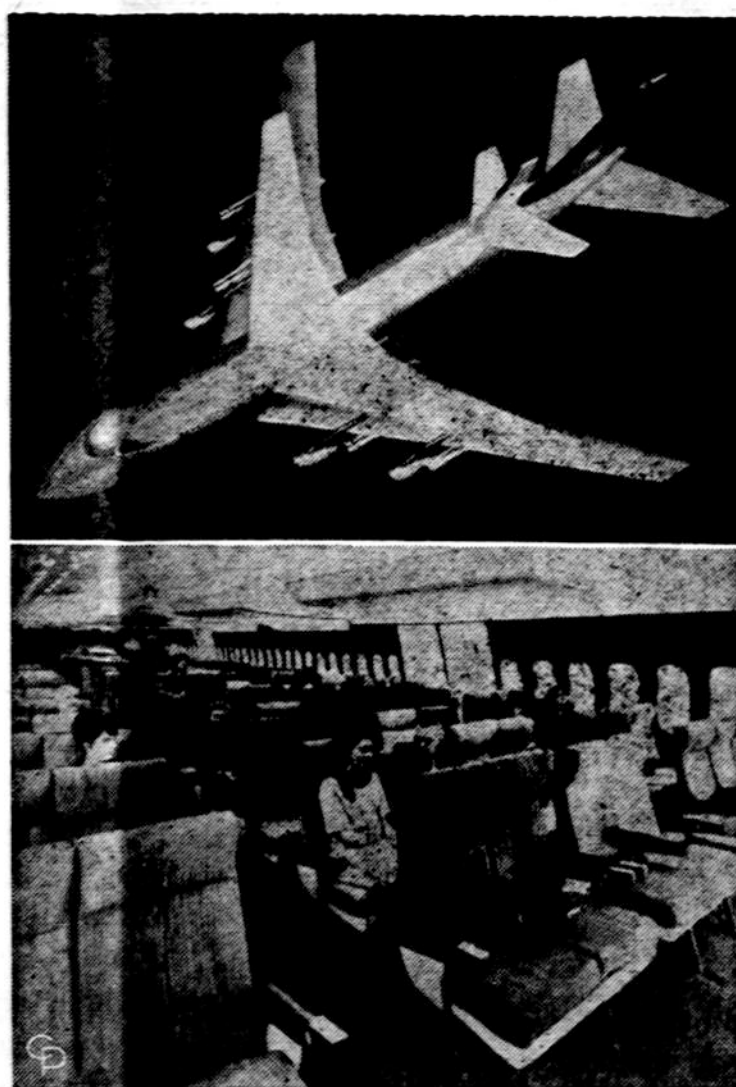
Vaziuosi girtas — sėdėsi kalėjime

Taip yra Suomijoje. Kai ten policija pagauna neblaivos galvos vairuotoją, tuoj veda jį į teismą, kuris priteisia išsilaivymui nuo 2 mėnesių iki 2 metų darbo stovyklos.

Jei taip būtų elgiama su tokiais automobilių vairuotojais ir JAV, tai nelaimingų atsitikimų būtų daug mažiau.

Kanadoje nubaudė ministrų už kyšį

Prisiekiusių posėdininkų teismas buvusį ministrą Yvoną Dupuis pripažino kaltu paėmus kyšį.

Netolimas metas, kada skraidysime šitokiuose lėktuvuose. Juose bus 400 vietų. Pan American bendrovė užsakė 25 tokius lėktuvus už 525 mil. dolerių.

Mirė Suomijos esdekų vadas

Mirė Vaino Tanner, 85 m. amž., ilgametis suomių socialdemokratų vadas, didelis kovotojas dėl suomių laisvės, kurio Maskvos komunistai nekenė daugiau, negu bet kurio kito suomio.

Kai baigėsi Rusijos-Suomijos karas, Maskva pareikalavo nuteisti "karo kaltininkus", tame skaičiuje ir Tannerį. Suomiai nežinojo, kuo jį kaltinti, bet, rusams spiriant, jis buvo nuteistas 3 metus kalėti. Maskva pareikalavo smarkiau nubausti. Tada teismas nubaudė jį kalėti 5 su puse metų. Bet jis buvo anksčiau iš kalėjimo išleistas.

1951 m. jis vėl buvo išrinktas į parlamentą, bet Maskva uždraudė įsileisti į valdžią Tannerį ir jo šalininkus.

Dabar, aišku, Maskva labai apsidžiaugė, sužinojusi apie Tannerio mirtį.

Klierikai nugalėjo kardinolą

Bostono Romos katalikų kunigų seminarijos rektorius Lawrence Rillely buvo priverstas atsistatydinti, kai, pašalinus 8 klierikus, kurie reikalavo daugiau laisvės, nebegalėjo seminarijoje palaikyti tvarkos. Kardinolas Cushingas buvusį rektorių pasiuntė su misija į Pietų Ameriką, o vėliau jis bus paskirtas parapijos klebonu.

Krašto apsaugos ministerija kaltinama dėl bombų trūkumo. Tvirtinama, kad dėl to ir oro puolimai Vietnamo sumažėjo.

Apmėtė kiaušiniiais "taikos skelbėjus"

"Taikos skelbėjai" mėgino suagituoti Durham, N. H., studentus, bet jie buvo studentų apmėtyti supuvusiais kiaušiniiais ir pomidorais.

Tokį pat pasisekimą turėjo ir 6 pacifistai iš New Yorko, atvykę į Saigoną. Jie buvo iš ten išvaryti. Jie norėjo važiuoti į Kiniją ir Š. Vietnamą, bet nepavyko.

De Gaulle nenori nusileisti

De Gaulle pareikalavo, kad JAV kariai iš Prancūzijos teritorijos būtų išvesti iki kitų metų balandžio 1 d. JAV paprašė tą terminą pratęsti iki 2 metų, bet De Gaulle tą prašymą atmetė.

jūrų velnių vadinamas. Pirmojo pasaulinio karo vokiečių laivo kapitonas kunigaikštis Felix von Luckner mirė Švedijoje 85 m. amžiaus. Jis per tą karą paskandino ne mažiau kaip 25 mil. dol. vertės Amerikos ir jos sąjungininkų siuntų.

Rinkimai Pietų Vietname ne išganymas

Rinkimai paskirti rugpiučio 15 d. Ambasadorius Lodge jais nesidžiaugia.

Mergaitė apgavo Justina Paleckį

Australijos laikraščiai plačiai aprašė, kaip lietuviai ir kiti piketavo sovietų delegaciją su Justinu Paleckiu priešaky, atvykusią į tarp-parlamentinės sąjungos posėdžius Australijos sostinėje. Apie tai jau rašėme praėjusią kartą.

J. Paleckį piketavo ir aerodrome delegacijai išvykstant. Čia jis turėjo pasikalbėjimą su laikraštinkais. Jo metu Jūratė Reisgytė paprašė Paleckio autografo ir pakišo jam popierių pasirašyti. J. Paleckis pasirašė, ir tada Reisgytė atidengė paslaptį: tame popierėly buvo surašytas prašymas panaikinti komunistų partiją Lietuvoje, išlaisvinti Lietuvą iš komunistų nelaisvės. Ta peticija būsimi visur paskleista, įteikta ir Jungtinėm Tautom.

Šiuo metu budistai kiek apribo, bet tos paliaubos gali būti lengvai nutrauktos.

Jau spėliojama, kas bus, jei laimės karinę budistai ir pradės šeiminkauti. Ar dešiniosios grupės ir kariai sutiks jų klausyti? Ar jie nesukils? Žodžiu, rinkimai gali dar neatnešti ramybės, dar gali būti visokių netikėtų įvykių.

Pasirodė naujausias laidos sovietų spausminiai lėktuvai, kurie pirmą kartą išdriso stoti į kovą su JAV lėktuvais.

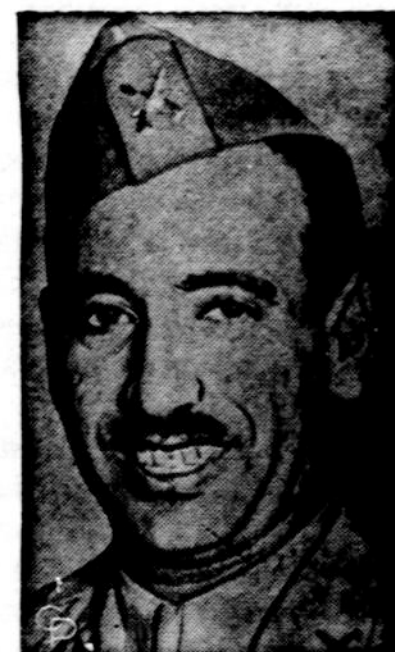
Amerikos marinai ir P. Vietnamo II divizija buvo apsupusi komunistų pulką. Komunistai neteko kelių šimtų karių, bet pajėgę pasprukti į džungles.

Vėl laikraščių streikas New Yorke

Trys laikraščiai nutarė susijungti ir beleisti tik vieną, bet tai sutrukdė darbininkų streikas. Mat, dalis darbininkų dėl to susijungimo neteko darbo, ir leidėjai nesutarė su uniija.

13 dienų maitinosi alumi

Du berniukai 12 ir 13 metų amžiaus iš S. Caroline alaų transporto sunkvežimio pasiekė Milwaukee, Wisc. Jie nepasirūpino pasiimti kelionei maisto, todėl per 13 dienų maitinosi tik alumi. Vieno berniuko tėvas yra armijos seržantas, o antrojo — policijos viršininkas.

Irako prezidentas Abdel Salam Mohammed Aref, žuves kartu su keliais kitais aukštais pareigūnais lėktuvui sudužus.

Ku Klux Klano White Knights organizacijos vadas Sam. H. Bowers ir dar vienas jo bičiulis, kaltinami nužudę negrą.

Nauji prezidento patarėjai — Robert E. Kintner ir W. Rostow.

Seni, bet nepasenę šūčiai

Šį sekmadienį, gegužės 1 d. sueina 80 metų, kai Amerikoje buvo pirmą kartą paskelbtas generalinis streikas, dėl kurio net 4 asmenys buvo viešai pakarti, daug buvo sužeistų ir kitaip nukentėjusių. Streiko pagrindinis reikalavimas buvo — 8 valandų darbo diena.

Tas streikas paskatino ir Socialistinį Internacionalą 1889 m. liepos 20 d. nutarus paskirti metuose vieną dieną darbininkų vienybės dieną, ta dieną parinkti gegužės 1 d., kuri buvo organizuotų darbininkų pirmą kartą pradėta švęsti 1890 m. Internacionalas tą dieną ragino darbininkus rengti demonstracijas ir reikalauti 8 valandų darbo dienos ir kitų darbo sąlygų pagerinimo.

Ar tie anuomet mestieji šūčiai šiandien paseno? Toli gražu ne. Teisybė, 8 val. darbo diena bent kultūringosiose valstybėse jau įgyvendinta, bet vis viena darbo žmogus net ir čia tebėra išnaudojamas, ir čia darbo sąlygos net šiandien galėtų būti geresnės, o ką jau bekalbėti apie atsilikusius kraštus. Ir šiandien darbo žmogus daug kur neturi teisės laisvai telktis, kad organizuotais galėtų sėkmingiau dėl savo teisių kovoti. Juk ir šiandien net tariamajame socialistų rojuje, kurį tvarko komunistai, darbininkai neturi net tiek laisvės, kiek kultūringose kapitalistinėse valstybėse. Tokioji padėtis tebėra ir Lietuvos darbo žmonės.

Kova tarp darbo ir kapitalo, kova dėl visuomenės pertvarkymo demokratijos, socialinio teisingumo ir lygybės pagrindais tebevyksta ir šiandien, ir šitame fronte darbininkiją dar laukia sunkūs uždaviniai.

Nepaseno ir prieš 70 metų įkurtosios Lietuvos Socialdemokratų Partijos šūkis — nepriklausoma, demokratinė Lietuvos respublika, laisvai susijungusi su kitomis valstybėmis, šūkis, iš kurio anuomet nevienas "patriotas" juokėsi, laikė tuščia svajone.

Lietuva šiandien vėl svetimųjų pavergta. Jos žmonės tebekovoja dėl savo krašto laisvės. Taigi laisvos demokratiškos Lietuvos šūkis tebėra toks pat opus, kaip ir prieš 70 metų. Ne fabrikantų ar dvarininkų valdomos Lietuvos šūkį skelbė anuomet socialdemokratai ir ne dėl smetoninės ar sniekinės Lietuvos jie ir dabar kovoja. Socialdemokratijos galutinis siekimas — visiškai laisva demokratinė socialistinė Lietuva.

Socialdemokratija ir žmoniškumas

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS
70 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

Jonas Valaitis

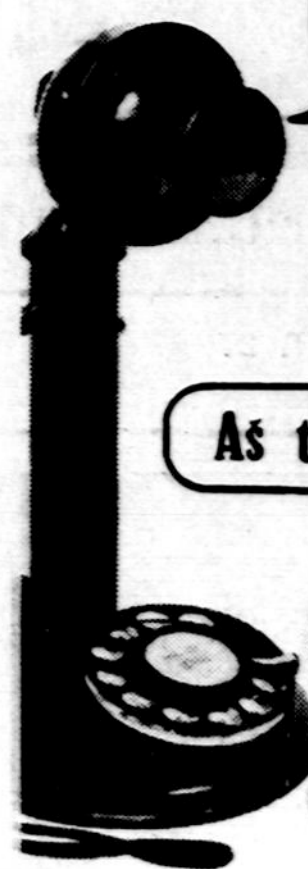
Mokslo, technikos, o dėl to ir ekonominio visuomenės gyvenimo vystymosi staigus paspartėjimas sukėlė žmonių santykių paastrėjimą, ir 19 amžiaus antroje pusėje pasireiškė jau konkrečiai bekylančiu socializmu bei jo sąjūdžiais.

Socializmas, siekdamas socialinio teisingumo, siekia išlaisvinti žmogų iš ekonominių varžtų — siekia sudaryti tokias ekonomines sąlygas, kurios leistų žmogui būti laisvam. Kas yra laisvas žmogus, kiek laisvės žmoniškojo tikslo siekiančiam žmogui priklauso ir kiek laisvas būdamas sąvąją paskirtį būti žmogui galėtų pasiekti, — visa tai yra žmoniškumo sąvokoje. Socializmas iš viso siekia tokių būvio sąlygų, kurios pagal žmoniškumo sąvoką išlaisvintam žmogui priklauso.

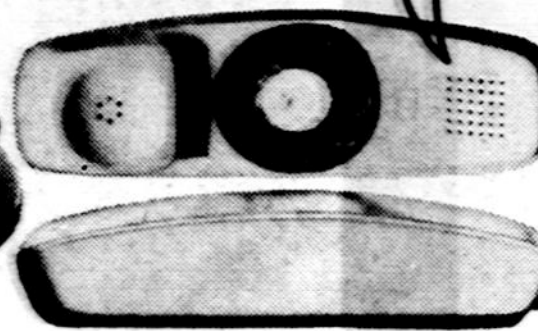
Kai vykstant socialistiniam revoliuciniam sąjūdžiui pasiekiamą valstybės galia bei priemonės, ir konkrečiai sprendžiama valstybės santvarkos problema, yra didelis pavojus dėl taktinių bei organizacinių sunkumų socializmui virsti nežmoniška valstybine mašina, kur žmogus yra pažeminamas iki šios mašinos dalelytės. Tada atsitiko ir visais atžvilgiais atsilikusioje Rusijoje: čia socializmo vietoje nežmoniškaisiomis premonėmis buvo įvykdytas bolševizmas, ir iki šiol siautėja nužmoginusi žmogų nebūta istorijoje vergija, kurioje, be Lietuvos, pateko visa eilė buv. nepriklausomų valstybių. Socializmo suvalstybinimo bei subolševikinimo, kaip tatau įvyko Rusijoje, būtų išvengta, jeigu būtų tvirtai įsisąmonintas žmogaus išlaisvinimo principas ir tvirtai būtų laikomasi vedamosios krypties, pagrįstos žmoniškumo idealu. Tad žmoniškumas yra tvarkomasis ir vedamasis įstatymas kelyje į socialistinę visuomenę.

Demokratinis socializmas (socializmas savo esmėje demokratinimo nereikalingas, bet taip sakoma, kad neišmanėliai jo netapatintų su bolševizmu) siekia socialinio teisingumo įgyvendinimo per socialistinius sąjūdžius. Tad socializmas gyvai ir konkrečiai vykdo žmoniškumo idėjos esmę, kad visi žmonės turi turėti vienodą žmoniškojo būvio teisę ir šios teisės didžiąją sąlygą — laisvę. Čia žmoniškumo idėja per savo būdingąją sąsąją su socializmu patampa socializmo sąjūdžio varikliu. Netikslu manyti, kad vienas tik darbininkų klasės interesus yra pašauktas socializmą gyvendinti. Ryškiausiai pavyzdį čia sudaro kūrėjai ir Lietuvos Socialdemokratų Partijos, š. m. gegužės 1 dieną mininės 70 metų gyvavimo bei veiklos sukaktį.

Aš tinku muziejui

Aš tinku pasikalbėjimams

Kiekvienas kalba apie naują Trimline telefoną, kurio numeriai apšviesti taip, kad jis gali būti pastatytas betkur...

Skambinkit telefono įstaigai ar klauskit savo telefonistą

naujas

Trimline
telefonas

New England Telephone
Part of the National Bell System

Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungos paskutinis prieš skilimą suvažiavimas. Pirmoj eilėj iš kairės ketvirtas Juozas Stilsonas, penktas dr. Pijus Grigaitis. Paskutinėje eilėje antras iš dešinės Stasys Michelonas.

Ją įsteigė ir 1896 metais gegužės 1 dieną pirmuoju programos straipsniu paskelbė Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą ne kokie proletarai: priešakiniai partijos steigėjai buvo med. d-ras A. Domaševičius (ne proletaras) ir ekonomistas A. Moravskis (dvarininkų bajorų kilmės). Pirmame partijos programos straipsnyje pasakyta: "Lietuviška Socialdemokratiška Partija stato sekantį programą — minimum:

Savistovi demokratiška respublika, susidedanti iš Lietuvos, Lenkijos ir kitų šalių, paremta ant liuosos federacijos"

Kas šiuos partijos steigėjus paskatino leisti į tokį žygį, rizikuojant patekti į caro žandarų nagus ir atsiverti Sibiro katorgoje? Nėra nei kokios abejonės, kad juos taip elgtis skatino žmoniškumo idėja. Šie aukštos erudicijos bei moksliinio lygio vyrai suprato, kad žmogaus, tautiečio, piliečio pilnutinė laisvė bei gerovė galės būti pasiekta tik per tautos laisvę ir jos valstybės nepriklausomybę. Kodėl betgi šie lietuviai pasirinko proletarišką partiją, visiškai neatitinkančią kilmę ar materialinį jų interesą? Ir čia žmoniškumo idėja bus nulemusi pasirinkimą, nes tautos ir valstybės iškilumas yra vertinamas ne pagal tai, ką valgo ir keliųos kambariuos gyvena jų ponai, o pagal tai, kokiose pastogėse ir kokiais ištekliais naudojasi fabrikų ir žemės ūkio darbininkų šeimos. Tautų bei valstybių iškilumą lemia vargingiausiųjų žmonių gyvenimo lygis. Todėl ir šiuo atžvilgiu partijos steigėjų pasirinkimą nulemė žmoniškumas — susirūpinimas lietuvių tautos vargingiausiųjų būkle.

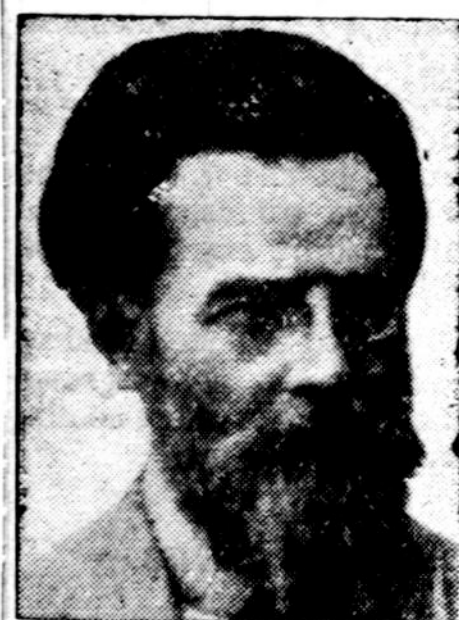
Steigėjus pasekė, įsijungdami Lietuvos Socialdemokratų Partijon, visa eilė taip pat neproletariškos kilmės inteligentų, anuomet studentų, o vėliau žymiausiųjų Lietuvos valstybininkų ir mokslininkų, taip pavyzdžiui: prof. V. Čepinskis, prof. St. Kairys, prof. A. Janulaitis, prof. Pr. Gudavičius, prof. A. Purėnas, profesoriai Mykolas, Vaclovas ir Viktoras Biržiškos, prof. Jurgis Čiurlys, prof. A. Garmus, inž. dvarininkas Vl. Sirutavičius, inž. Jurgis Smolskis-Smalstys (nužudytas), teisin. Gabrys Liutkus, teisin. V. Požėla, teisin. J. Byla, teisin. Č. Petraškevičius, teisin. K. Venslauskis, teisin. Fel. Valiukas (nužudytas), teisin. F. Bugailiškis, teisin. dr. P. Grigaitis ir įvairių kitų profesijų veiklių partijos dalyvių, jų skaičiuje finansininkas J. Paknys, ūkininkas Andrius Baltrušaitis (kazokų nušautas) ir visą save, visą savo gyvenimą paskyręs socialdemokratų partijai žmoniškumo apaštalas Kipras Bielinis, keturis metus iškentėjęs katorgos kalėjime Rygoje ir penkeris metus ištremtas Sibire.

Iškiliausiųjų Lietuvos inteligentų įkurta ir vadovaujama soc. demokratų partija, patraukusi ir subūrusi į savo

Išrašykite

KELEIVĮ

savo draugam

Dr. A. Domaševičius

A. Moravskis

organizacijas didžiųjų Lietuvos miestų darbininkiją, plėtė savo veiklą ir Lietuvos kaimuose, rasdama visuotino pritarimo kovoje su caro valdžia, siekiant Lietuvos nepriklausomybės. Socialdemokratų sąjūdis Lietuvoje paskatino ir kitų nusistatymų bei krypčių lietuvių skelbti savųjų partijų programas (Lietuvių Demokratų Partija 1904-1906; Krikščionių Demokratų Susivienijimas 1905 metais Vilniaus D. Seimo proga ir kt.). Jeigu socialdemokratų partijos programinis reikalavimas Lietuvai nepriklausomybės konservatyviesiems lietuvių sluoksniams atrodė nerealaus, tai laikui bėgant šį reikalavimą jie ne tik patvirtino, bet pavertė jį net šauksmu miške, kaip tatau yra įvykę lietuvių pabėgėlių Seime Peterburge 1917 metais. Deja, šiuo šauksmu norėta pralenkti tuos, kurie Lietuvai nepriklausomybės reikalavimą jau buvo pamokėję kalėjimo ir katorgos metais Sibire. Socialdemokratų revoliucinis sąjūdis 1905 metais, jų žygiai D. Vilniaus Seime ir jo nutarimų įvykdymas paskatino visą kraštą siekti Lietuvos nepriklausomybės, o pokario metais ir ginklu ją ginti, kai buvo pašaukti savanoriai.

(Bus daugiau).

J. Vilko

Kas verta atsiminti

GEGUŽĖS PIRMOSIOS IR LSDP 70 M. SUKAKTIES
PROGA

Jei Lietuvos valstybė būtų nepriklausoma, arba jei net esamomis sąlygomis ji turėtų nors šiek tiek tokią kultūrinę autonomiją, jos darbo žmonės šiemet gegužės pirmosios, darbininkų vienybės šventės proga prisimintų ir paminėtų Lietuvos Socialdemokratų Partijos 70 metų sukaktį. Deja, Lietuva šiandien pavergta. Socialdemokratų partija uždaryta ir persekiojama. Jie negalės tos sutarties paminėti.

Lietuvos sostinėje Vilniuje Gegužės Pirmosios šventę pirmą kartą buvo organizuoti paminėti 1892 m., tai yra ketveri metai prieš partijos įkūrimą. Ir tai nenuostabu.

Lietuvoje socialistinio sąjūdžio užuomazga siekia 1890 m. Bet ir prieš tai jau veikė atskiri socialistai, kaip sakysim Liudvikas Janavičius (1859-1902), kuris išstremtas į Sibirą nusižudė 1902 m. Maždaug tuo pačiu metu Vilniuje jau veikė be tarpusavio ryšio dvi slaptos darbininkų kuopos, kurioms vadovavo studentai L. Mikalauskas, miręs išstremtas į Archangelską 1900 m., ir Br. Urbonavičius (1868-1903).

Jiem panašių buvo ir kituose miestuose. Socialistinė mintis darbininkų tarpe jau buvo tiek gyva, kad 1892 m. jie Vilniuje pirmą kartą paminėjo Gegužės 1 d., todėl ir 1896 m. gegužės 1 d. Lietuvos Socialdemokratų Partijos įsteigimas nebuvo atsitiktinis, bet gyvenimo pribrandantis įvykis.

Kaip jau minėta, socialistinės minties skiepytojų jau netrūko, bet tikrieji partijos steigėjai ir ypač daug nusipelnę darbo žmonių susipratimą keldami buvo dr. Andrius Domaševičius (1865-1935) ir Alfonsas Moravskis (1869-1941), abu nuo Panevėžio kilę, bet nuo 1892 m. apsigyvenę Vilniuje ir čia energingai dirbę darbininkų tarpe. Jų sumanymu

1896 m. gegužės 1 d. buvo suaukti "reprezentantai Lietuvos darbininkų luomos", kurie ir įkūrė "Lietuvišką Socialdemokratišką Partiją", savo programon įrašiusią Lietuvos nepriklausomybės šūkį.

Nuo tada jau prasidėjo planingas darbo žmonių organizavimas, ruošimas atečiai, kova dėl gyvenimo sąlygų pagerinimo. Partija leido laikraščius (Darbininkas, Aidas Lietuvos Darbininkų Gyvenimo, Darbininkų Balsas, lietuvių spaudą Rusijoje leidus — Žarija, Naujoji Gdynė, Skardas ir kt.), knygas, daugybę proklamacijų ir tt., vadovavo streikams, į Antrąją Rusijos Dūmą buvo pravedę net 5 savo atstovus, pirmosios vokečių okupacijos metu nuosekliausiai kovojo su okupantu ir kai kurių savųjų pastangomis surišti būsiančią nepriklausomą Lietuvą su kaizerine Vokietija; nepriklausomai Lietuvai atsiėmus, neatlaidžiai ir nuosekliai kovojo dėl darbo žmonių gyvenimo sąlygų pagerinimo.

Amerikoje atsikūrusių lietuvių tarpe socialistinė mintis buvo pradėta skleisti tuo pačiu metu kaip ir Lietuvoje. Ir čia dar praeito amžiaus gale pasirodė pirmieji socialistiniai laikraščiai. Dr. J. Šliūpas, R. Kunčmonas, St. Malevskis, J. Širvydas, J. Naujokas, K. Rutkus ir kt. kūrė socialistų kuopas, o 1905 m. Newarke jų atstovai įkūrė Amerikos Lietuvių Socialistų Partiją, kuri šiandien vadinasi Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga. Be jau minėtų asmenų iš partijos veikėjų pažymėtini V. Karalius, A. Lalis, J. Sukys, J. Jasulevičius, J. Hermanas, F. Bagočius, J. Grinius, J. Baltrušaitis, K. Vidikas, J. Smelstoriū, dr. P. Grigaitis, St. Michelonas, J. Stilsonas ir kt.

Jau 1905 m. gegužės 9 d. buvo išleistas partijos laikraščio Kovos pirmasis numeris. Šiandien A.L.S. Sąjunga turi savo savaitraštį Keleivį, be jo, Chicagoje leidžiamas socialistinės krypties Naujienų dienraštis. Sąjungos Literatūros Fondas yra išleides kelias vertingas knygas, sąjungos atstovai dalyvauja Lietuvos laisvinimo veiksmuose.

Primitynas dar šitoks reikalas. Kai šiandien kalbama apie Lietuvos sienas, atsimintina, kad Lietuvos socialdemokratų veikimas buvo apmėjęs ir Vilniaus, Gardino, Baltstogės, Lietuvos Brastos sritis. Ten dar 1907 m. veikė Lietuvos Socialdemokratų Partijos kuopos, kurios į Krokuvą posėdžiavusią LSDP konferenciją buvo atsiuntusios savo atstovus.

O partijos laikraštis Darbininkų Balsas nepaleido iš akių Klaipėdos. Tilžės ir Karaliaučiaus sričių, dėjo žinių iš tenyčių lietuvių gyvenimo.

Vėdinasi, Lietuvos socialdemokratija toli į pietų rytus ir vakarus sklaidė Lietuvos valstybingumo mintį, greta kitų socialdemokratiškos veiklos.

Tai įsidėmėtina ir neužmirština.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Dėkojo sen. V. Pigagai

Lietuvių delegacija — Al-
to pirm. Pranas Stanelis.
Pranas Pauliukonis, Juozas
Krasinskas ir fotografas Ed-
vardas Meilus balandžio 19
d. atsilankė pas sen. Vytautą
Pigagą ir jam padėkojo už
i Mass. senatą įneštą rezoli-
uciją Lietuvos laisvės rei-
kalu, kuria, kaip žinoma, se-
natas priėmė kovo 29 d.

Padėkota ir adv. Richar-
dui Sarapui, pirmininkavu-
siam Vasario 16-sios mirė-
jimo rezoliucijų komisijai,
kuri tą rezoliuciją pasiūlė
susirinkimui priimti.

Žvejojimo varžybos

Lietuvių Piličių Klubo
žvejojimo varžybas Quinsi-
gamondo ežere prie savo va-
sarnamio balandžio 16 d.
laimėjo 10 m. amžiaus Vitas
Svikla, pagavęs didžiausią
žuvi.

Mirė F. Dambrauskas

Mirė Feliksas Dambraus-
kas, palikęs liūdnias dvi
dukteris — Adelę Novosiac-
kienę ir Juliją Vinčičienę
ir sūnų Feliksą, kuris iš
Kalifornijos buvo atvykęs į
tėvo laidotuves.

N. Reinytė gavo stipendiją

Nancy Reinytė, pasižy-
mėjusi moksle mokytojų ko-
legijoje, gavo Tufts univer-
sitetą stipendiją \$3.200.

Nancy yra graži ir gabi
lietuaitė.

Sveikinome J. Pupką

Balandžio 15 d. Juozas
Pupka minėjo savo 71-ji
gimtadienį. Jo pasveikinti
buvo susirinkę jo geri drau-
gai Ignas Pigaga, Jonas
Stankevičius, J. Krasinskas,
Julius Svikla ir kiti.

J. Krasinskas

VIEŠA PADEKA

Patersonas, N.J., minėda-
mas Vasario 16 d. Lietuvos
Nepriklausomybės paskelbi-
mo sukaktį, yra labai dėgin-
gas Jonui Krukoniui už di-
deliausią auką — 115 Lietu-
vos laisvinimo reikalams.

Mes nežinome kito tokio
dosnaus lietuvių šiamė pa-
kraštyje, kuris taip suprastų
ir paremtų šį kilnų Lietuvos
laisvinimo reikalą, kaip Jo-
nas Krukonis.

Rengimo komitetas labai
labai dėkoja ir stato pavyz-
džiu kitiems.

Tuo pačiu komitetas labai
atsiprašo, kad Jonui Kruko-
niui, ilgalaikiui Keleivio
skaitytoju, nebuvo viešai
padėkota.

Pažymėtina, kad Jonas
Krukonis čia duoda visuo-
met ne dėl to, kad jis turi
daugiau už kitą, bet todėl,
kad jis lietuviškus reikalus
supranta ir turi lietuvišką
sirdį.

Komiteto vardu

A. J. Rugys

JAUNIME, ATGYK!

Neprižadame nei maiši-
kų pirigų, nei karališkų rū-
mų, bet idomumo ir naujų
veidų bei idėjų netruks. Pa-
saulio Jaunimo Komitetas
kviečia visą lietuvišką jau-
nimą užsiregistruoti didžia-
jai jaunimo stovyklai, kuri
veiks nuo birželio 25 iki 30
dienos Dainavoje, 15,100
Austin Rd., Manchester,
Mich.

Kiekvienas lietuvis jau-
nuolis arba jaunuolė, turį 18
metų amžiaus ir baigę gim-
naziją, gali dalyvauti šioje
stovykloje. Nėra būtina pri-
klausti kuriai organizacijai
nei būti studentu. Atvyku-
siems iš kitų kraštų amžiaus
ribų nėra.

Registracijos mokestis
(negrąžinamas) \$5 įskaito-
mas į stovyklos mokestį —
\$26. Nepilną laiką stovyk-
laujantieji moka tiek pat,
kiek ir už visą laiką.

Jaunimo stovykla prižada
pramogų ir progų susipažin-
ti su įvairiu jaunimu iš ki-
tų miestų ir net iš kitų kraš-
tų. Bus lauzai, šokiai, vaka-
rinės programos, sportas ir
ideologinių organizacijų
programos. Bus diskutuojama
suaugusiųjų temomis: kaip
keičiamės svietimoje aplin-
koje, pragmatinė generaci-
ja ir tautinė ištikimybė, jau-
nimas organizacijose ir vi-
suomenėje, lietuviškoji šei-
ma, lituanistinis lavinimas
ir kita.

Taigi atgyk, jaunime, ir
praplėsk savo pasaulėžiūrą
Jaunimo stovykloje! Priža-
dame — nesigailėsi.

Prašome registruotis:

Akademinių Skautų Są-
jūdžio stovyklai — Žibutė
Zaparačkaitė, 4120 Yorba
Linda Dr., Royal Oak, Mich.
48-72.

Studentų Ateitininkų S-
gos — Daiva Bajorūnaitė,
1769 Goldvin, Southfield,
Mich. 48075.

Korp. Neo Lithuanos —
Audronė Vaitekaitė, 7815
Mansfield, Detroit, Mich.
48228.

Lietuvių Studentų S-gos —
Aldona Čiunkaitė, 2051 24
th St. Detroit, Mich. 48216.

Pašto ar banko perlaidos
rašomos Lithuanian Youth
Congress vardu.

ST. PETERBURG, FLA.

Vinciūnų reta sukaktis

Žiemą čia leidžia iš Bel-
monto, Mass., atvykę Julija
ir Juozas Vinciūnai. Netru-
kus jie išskris į šiaurę iki ki-
to rudens.

Kovo 16 d. jie minėjo sa-
vo vedybinio gyvenimo 50
metų sukaktį. Ta proga jie
gavo daug sveikinimų, o
taip pat ir dovanų.

Kad ir pasivėlinę, linkime
sukaktuvininkams dar ilgų
ilgų laimingų metų.

A. ir K. Zabičiai

ISRINKTA SLA VYKD.
TARYBA

SLA Vykdomosios Tary-
bos rinkimams pasibaigus.
Balsams skaičiuoti Komisi-
ja — J. Kiaunė, L. Spera-
kienė ir B. Spūdienė — 1966
m. balandžio 16 ir 17 dienoms
Susirinkimo centre, 307 W. 30th St., New Yorke,
suskaiciavus rinkimų balsus
rado, kad balsų gavo:

Į prezidentus — P. P. Dar-
gis, Pittsburgh, Pa. — 1,967.

Į viceprezidentus — S. Ge-
guzis, Mahanoy City, Pa. —
1,347, A. Kalvaitis, Chicago,
Ill. — 669.

Į sekretorius — B. Pivaro-
nas, New York, N.Y. — 1,933.

Į izdininkus — E. Miku-
zis, New York, N.Y. — 1,448,
dr. J. Juodikis, Chicago, Ill. —
553.

Į izdo globėjus — S. Bre-
des, Jr., New York, N.Y. —
1,238, J. Miller, Chicago, Ill. —
856, M. Klimas, Linden,
N.J. — 435, S. Budvitis,
Cambridge, Mass. — 568, S.
Jokubaitis, Toronto, Cana-
da — 470, Ch. Austin, Chi-
cago, Ill. — 267.

Į daktarus kvotėjus — dr.
S. Biežis, Chicago, Ill. —
1,399, dr. P. Zalatorius, Chi-
cago, Ill. — 563.

Tuo būdu dauguma balsų
į SLA Vykdomąją Tarybą
įrinkta: prezidentu — P. P.
Dargis, viceprezidentu — S.
Geguzis, sekretore — B. Pi-
varonienė, izdininke — E.
Mikužytė, izdo globėjais —
S. Bredes ir J. Miller, dakta-
ru kvotėju — dr. S. Biežis.

Redakcijos pastaba:

Šioje žinutėje kandidatų
ir išrinktųjų pavardes iš-
spausdinome taip, kaip jos
SLA lapelyje surašytos. Tai
aiškiai regima misraime, iš
kurios šių žmonių nepažin-
tantiems be fotografijos
sunku būtų atskirti, ar jie iš-
sirinko vyrus, ištekejusias
moteris ar merginas. Iš tik-
rųjų lietuviškai reikėtų rašyti:
E. Mikužytė, J. Milerytė,
B. Pivaronienė ir pan.

Lapelyje atkakliai karto-
jama ir "Pildomoji Taryba".
Ka ji "pildo" ir ką "pripil-
do"? Kodėl ne "Vykdomo-
ji", kuri vykdo nutarimus,
atlieka organizacinį darbą?
Juk toks terminas yra jau
seniai lietuvių kalboje var-
tojamas ir visiems supran-
tamas.

CHICAGO, ILL.

Nevietoj prierašas

Keleivio Nr. 15 J. Talalos
korespondencija apie mirusį
Bukavečą buvo papildyta
priešais, kuriame sakoma,
kad į kapus tik keli asmenys
tepažindė. Tas priešas
buvo skirtas korespondenci-
jai apie teisininko Jono Gu-
donio mirtį ir tik per klaidą
prislėtas prie V. Bukavečą
liečiančios korespondenci-
jos.

„Keleivis“ -
jūsų draugas!

Prezidento vyr. duktė Lynda su nuolatinio palydovu
George Hamiltonu ir jo šeimos bičiulė Los Angeles.

VEIVIRŽENIŠKIŲ
DĖMESIUI

Balfas tikisi gauti iš vie-
no buvusio geros širdies veivir-
ženiško keletą tūkstančių
dolerių sušūnintams į Veivir-
ženių miestelį ar jo apylin-
kes apmokėti.

Reikia įrodyti, kad siun-
tinio gavėjai yra neturtingi.
reikalingi pašalpos (ligo-
niai, invalidai, senukai, gau-
sios šeimos ir pan.). Jei kas
žinotų panašius šeimų ar at-
skirų asmenų, malonėkite
juos Balfui pranešti (105
Grand St., Brooklyn, N. Y.
11211). Jei yra jų origina-
liai laiškeliai, irgi būtų gera
turėti. Reikalas nėra skubus,
dar galima tuo reikalu ir į
Vievirženių parašyti ir tik
tada Balfu centrą painfor-
muoti.

Kun. L. Jankus,

Bolfo Reikalų Vedėjas

P.S. Verta Balfui pristaty-
ti paramos reikalingus ir
tuos veivirženiškus, kurie
negyvena Veivirženių, pvz.,
yra Sibire, Brazilijoje ar net
JAV, bet svarbu įrodyti, kad
jiems parama reikalinga.

TRUKDO SENOS
DOGMOS

Paskutinįjame Romos
katalikų bažnyčios vadų su-
važiavime buvo daug kalbė-
ta apie visų krikščionių vie-
nybę, buvo pareikšta nema-
žai laisvų minčių tuo klausimu,
vėliau popiežius broliš-
kai pasikalbėjo su rytinių
apeigų bažnyčios galva A.
thenagoru, jį aplankė angli-
konų bažnyčios galva Ram-
sey, jie draugiškai pasika-
lėjo, net pasibučiavo. O
kas toliau? Apie tai "Nau-
jienos" balandžio 18 d. si-
tai rašo:

"Bet pradiniam entuziaz-
mui atvėsus, pasigirdo iš į-
vairių pusių skeptiški balsai.
Protestantai ir katalikai or-
todoksai (pravoslavai) ėmė
reikšti abejonę, ar katalikų
bažnyčios galva sutiks dary-
ti pakankamų nuolaidų kitų
išpažinimų atstovams, kad
šie galėtų su jais vienytis.
Jų abejojimą sustiprino

šiomis dienomis Romoje nu-
filmuotas televizijos inter-
view su popiežium, kuriame
Paulius VI pareiškė, kad
Romos Katalikų bažnyčia
negalėtų aukoti savo doktri-
nos (mokymo) dėsnų arba
konstitucijos pagrindų
krikščionių vienybės labui.

"Tarp svarbiųjų dogmų,
kurių atsisakė katalikai
negali, popiežius suminėjo
Mergelės Marijos fizinę pa-
ėmimą į dangų. Katalikai ti-
ki, kad, Marijai mirus, an-
gelai nunešė į dangų ne vien
jos sielą, bet ir jos kūną. —
turbūt ir su taja drobule, ku-
ria jį buvo pridengtas.

"Kiti krikščionys tuo ne-
tiki ir, jei katalikų vyriausy-
bė šita mokymą laiko būtinu
ir nekeičiamu, tai krikščio-
nių vienybės pasidaro neįma-
noma.

"Kita tokios pat svarbos
dogma, anot popiežiaus Pau-
liaus, liečia bažnyčios kon-
stitucinę santvarką. Ji buvo
paskelbta pirmajame Vati-
kano konsiliume (1870-71),
kurį sušaukė popiežius Pi-
jus IX. Ji sako, kad šv. Tė-
vas esąs neklaidingas, kada
jisai kalba "ex cathedra" (o-
ficialiai) tikėjimo arba do-
rovės klausimais. Tokių po-
piežiaus pareiskimų teisin-
gumu joks tikras katalikas
negali netikėti arba abejoti.

"Nei Rytų krikščionys, nei
Vakarų protestantai šitos
doktrinos nepriims ir negali
priimti, nes jei jie priimtų
tai jie išsivadėtų savo ištiki-
nimu ir "eo ipso" (tuo pa-
čiu) pripažintų Romos baž-
nyčios galvos autoritetą.

"Is tiesų popiežiaus ne-
klaidingumo dogmą pasi-
mėšino net ir žymi dalis Ro-
mos katalikų Šveicarijoje,
Vokietijoje, Lenkijoje ir ki-
tur. Jie yra vidinami "senka-
talikais" arba "tautiniais
katalikais".

"Kai pats Paulius VI vie-
šai pareiškė, kad tų dviejų
dogmų katalikų bažnyčia
neišsivadės dėl krikščionių
vienybės, tai išvada aiški:
krikščionis suvienyti neįma-
noma, — bent dabar ir ar-
timoje pramatomoje ateity.
"Kas bus kitų, tolimesnių
gentarčių amžiuje, siandien
nėra prasmės spėlioti."

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

MIRE TEISININKAS
JUOZAS BRAZINSKAS

S. m. balandžio 1 d. Yon-
kers, N.Y., mirė Nepriklaus-
mos Lietuvos vienas iš
teismų veteranų Juozas Bra-
zinskas.

Velionį bent trumpais žo-
džiais tenka prisiminti, kaip
vieną iš pirmųjų Lietuvos
teismo pareigūnų, labai
knuopščiai ir su pasišventi-
mu dirbusį besikuriančioje
Lietuvoje teisei ir teisingu-
mui įgyvendinti.

Jis buvo kilęs iš Suvalki-
jos, gimęs 1891 m. kovo 1
d. Mokėsi Suvalkų gimnazi-
joje ir jau nepriklausomy-
bės laikais, 1928 metais, bai-
gė Lietuvos universiteto tei-
sių fakultetą, 1919 m. kovo
1 d. buvo paskirtas Alytus
teismo tardytoju ir drauge
ėjo taikos teisėjo pareigas.
Nuo 1920 m. rugsėjo mėn.
paskirtas Kauno Apygardos
teismo prokuroro padėjėju
(tuo metu vadinosi valsty-
sės gynėjo pad.). netrukus
toms pačioms pareigoms bu-
vo perkeltas į Vilnių, kur iš-
buvo iki Vilniaus užgrobumo
Želigovskio smurtu, t. y. iki
1920 m. spalio 9 d. nuo to
laiko buvo paskirtas toms
pačioms pareigoms į Mari-
jampolės Apygardos teismą
ir jas ėjo iki 1922 m. rug-
pičio mėn., kada buvo pa-
skirtas Šiaulių Apygardos
teismo prokuroru. Šiose pa-
reigose išbuvo 11 metų. Nuo
1933 m. rugsėjo 15 d. buvo
perkeltas Kauno Apygardos
teismo prokuroru ir 1939 m.
spalio 30 d. paskirtas į at-
gautą Vilnių to teismo pro-
kuroru. Tas pareigas ėjo iki
pirmosios bolševikų okupa-
cijos, ir čia jam teko pirmi-
ninkauti komisijai sovietų
vyriausybės primetamiems
Lietuvai kaltinimams aiš-
kinti. Tam darbu jis buvo
paskirtas pirmininku Lietu-
vos Ministrų Kabineto nu-
tarimu. Savo darbą labai
puikiai atliko, surinkęs visą
medžiagą, įrodančią nepa-
grįstus bolševikų priekais-
tus ir provokacinius kaltini-
mus, po kurių bolševikai o-
kupavo Lietuvą. Trumpą lai-
ką dar buvo Vilniaus Apy-
gardos teismo teisėju ir iš to
pareigų, kaip ir visi Lietu-
vos teisininkai, buvo atleis-
tas ir iki kilsiant karui dirbo
Vilniaus degtukų ir popie-
riaus tresto juriskonsultu.

Kitus Vokietijos-Sovietų
Rusijos karui, buvo paskir-
tas Vilniaus Lietuvių Komiteto
įgaliotiniu ir Teisingu-
mo Žinybos valdytoju atsta-
tyti Vilniaus miesto ir srities
teisingumo įstaigoms. Atli-
kęs tą darbą, buvo paskir-
tas Kauno Apygardos teis-
mo pirmininku ir tose parei-
gose išbuvo iki 1944 m. lie-
pos mėn. pabaigos. Artėjant
antrajai bolševikų okupaci-
jai, kaip ir tūkstančiai kitų
lietuvių, pasitraukė į Vaka-
rus.

Su velioniu teko dirbti 11
metų bendrą darbą, būti jo
padėjėju Vilniuje ir perimti
jo pareigas, jam išvykus į
Kauną, tad teko jį pažinti
labai arti, kaip pareigūną,
žmogų, asmenišką draugą ir
atsidavusį Lietuvos reikalams
tautietį, tad skaudu rašyti
prisiminimus, kai jo jau ne-

bėra gyvųjų tarpe.

Pasibaigus II-jam pasau-
liniam karui, velionis dirbo
Vokietijoje, Regensburge,
UNNRA ir IRO organizaci-
joje kaip 'Employment Offi-
cer', ir čia teko su juo bend-
radarbiauti ir 1949 m. jam
išvykus į JAV, perimti jo
pareigas. Atvykęs į JAV,
apsigyveno Yonkers, N.Y. —
New Yorke priemiestyje.
Čia jis bendradarbiavo
spaudoje, ypač Tėvynėje,
kur surašė savo atsiminimus
iš bolševikų primetamų kal-
tinimų Lietuvai. Taip pat
davė labai platų savo paliu-
dijimą JAV Kongresiniam
Komitetui, kongresmano
Keisteno vadovaujamam, a-
pie Lietuvos užgrobumą ir
klastingus, provokacinius
bolševikų kaltinimus Lietu-
vos vyriausybei.

Nepriklausomoje Lietuvo-
je šalia savo tiesioginių pa-
reigų velionis dėstė Aukštes-
niojoje Policijos mokykloje
baudžiamąją teisę, glaudžiai
bendradarbiavo Teisės žur-
nale ir rašė eilę straipsnių
Lietuvos policijai Policijos
žurnale, priklausė Lietuvos
Teisinių Draugijai, paruo-
sė Administracijos orga-
rams ir policijai kvotoms
daryti ir byloms kelti in-
strukciją.

JAV jis bendradarbiavo
Lietuvių Teisinių Draugi-
joje ir kurį laiką buvo tos
draugijos Centro valdybos
pirmininku. Pastaruoju lai-
ku redagavo "Nepriklaus-
mos Lietuvos Teisės Metraš-
tį" ir jame parašė vieną sky-
rių "Baudžiamoji teisė ir
teiseną". Iki pat mirties rin-
ko reikalingą medžiagą ir sie-
lojosi savo darbu. Dar šių
metų pradžioje, nepilni trys
mėnesiai prieš mirtį, rašė
man laišką, kuriame pasisa-
kė: "Mano sveikata, pajė-
gumas ir nuotaika pastoviai
smunka žemyn. Sielojuosi
"Metraščio" leidyba. Jei tu-
ri, bent mano nuraminimui,
kokių sugestijų, parašyk
laiške". Taip ir mirė, nepa-
matęs savo darbo vaisių.

Su velioniu New Yorke at-
sisveikino LT Draugijos da-
bartinis Centro valdybos
pirmininkas J. Šlepetys, Pa-
baltijo Teisinių Sąjungos
pirmininkas Estijos advoka-
tas E. Kernis ir LT Draugi-
jos New Yorko skyr. pirm.
teis. A. Diržys.

Laidotuvėms vadovavo ir
šeimos vardu pareiškė padė-
ką adv. Br. Bieliukas.

Velionis palaidotas šv.
Juozapo kapinėse, Yonkers,
N.Y.

Paliko žmoną Janiną, sū-
nų architektą Algirdą su
žmona ir du anūkus.

Neišpildžius Tavo troš-
kimui atsigulti laisvos Lietu-
vos žemėje, ilsekis, mielas
Juozai, laisvosios Amerikos
žemėje. Likę Tavo draugai
tes Tavo darbą.

J. Talalas

VISIEMS REIKALINGA
KNYGA

Širdies prieuoliai! Ją pa-
rašė dr. Menard Gertler, o
jai įvadą — garsus širdies li-
gų specialistas dr. Paul
White. Knygoje aiškinama,
kaip gali pramatyti savo šir-
dies prieuolį ir jo išvengti.
Kaina \$3.75.

Iš pavergtos Lietuvos

Melžėjų uždobiai

Melžėjų darbas bolševikiškai tvarkomame žemės ūkyje išskirtinai gerbiamas, nes sunkus ir tuo pačiu metu svarbus valdžiai. Melžėjos turi ne tik melžti, bet ir prižiūrėti po 20-30 karvių. Jų atlyginimai laikomi vieni iš geriausių žemės ūkyje, dažnai trigubai ar net keturgubai prašoka paprastų žemdirbių atlyginimą. Tie atlyginimai nustatomi labai sudėtingomis taisyklėmis. Sovchozuose tų atlyginimų apskaičiavimo pagrindas yra toks: jei melžia rankomis, tai moka 2.424 rb. (du rublius su 4 dešimtadaliais kapeikos, o jei melžia elektriniais prietaisais (tada turi melžti daugiau karvių), tai moka 2.733 rb. už darbo dieną. Jei peržengia numatytą pieno primelžimo planą, tai gauna kiek primokėjimų. Taip pat per metus melžėja uždirba nuo 1017 iki 1200 rublių, arba iki 100 rublių per mėnesį.

Kolchozuose pasitaiko kiek geriau, bet dažniau — daug blogiau. Pavyzdžiui, Pajiesio (ties Kaunu) kolchoze pernai melžėjos uždirbusios net po 1.540 rublių per metus (128 rb. mėnesiui) — apie jas sakoma, kad jos uždirbusios **perdaug!** — o kitame Kauno rajono kolchoze irgi pernai melžėjos uždirbo tik po 512 rublių per metus: — 42 rb. 66 kp. per mėnesį (pripažįsta, kad tai permaži).

Tokie, kaip mažieji, taip ir didieji kolchozinių "darbo aristokratių" uždobiai daug sako apie paprastų žemdirbių gyvenimo sąlygas.

(Elta)

Dienai tik uncija sviesto

Pernai Lietuvoje esą pagaminta 36 tūkstančiai tonų sviesto ir apie 6.6 tūkstančių tonų sūrio (Tiesa, 1966, nr. 72).

Jeigu visas tas sviestas būtų sunaudotas Lietuvoje, tai kiekvienam gyventojui būtų tekę po 12 kilogramų per metus, arba po... vieną unciją kasdien ir po dvi uncijas beveik kiekvieną sekmadienį. Kadangi yra Lietuvoje sviestą vartojančių žymiai didesniais kiekiais, tai turi būti jo ir visai negaunančių (nebent importuotų iš "brolišių respublikų", ko niekad negirdėta).

Sūrio kiekio Lietuvos gyventojams galėjo ištekti vartojant vidutiniškai po... pusantros uncijos per savaitę. Pažymėtina, kad pečių metų sviesto ir sūrio gamyba, sako, buvusi apie tris kartus didesnė, negu praėjusio septynmečio pradžioje.

Specialistai kritikuoja pieninių veiklų, kaip vienašališką, perdaug nukreiptą į sviesto gamybą. Siūlo sviesto gamybą mažinti, o didinti sūrio.

(Elta)

Kaip jie skaičiais apgaudinėja

"Lietuvoje dabar turime beveik 1 milijoną radijo imtuvų arba radijo taškų ir beveik 300 tūkstančių televizorių", — tvirtina radijo ir televizijos viršininkas Vilniuje J. Janutis (Tiesa, nr. 79, 1966).

Tai naujasis pavyzdys, kaip dabar Lietuvoje įprasta skelbti visokius skaičius "iš lubų". Radijo-televizijos viršininkas šį kartą "suapskirtino" radijo ir televizijos imtuvų skaičių, neatsižvelgęs net į oficialias Maskvos skelbiamas statistikas. Todėl jo skaičių svorio centro tenka ieškoti dėl visa ko pradėtame žodelyje "beveik".

Maskvoje išleistas statistikos metraštis (jeigu ten duomenys bent ne visiškai "iš lubų", — nesant nieko tikresnio, tuos duomenis tenka priimti, kaip patikimiausius iš nepatikimų) skelbia, kad radijo imtuvų Lietuvoje buvo 1963 metais 412 tūkstančių, o 1964 m. — 448. "Radijo taškų" (su vietiniu mazgu sujungtų, taigi neindividualių garsiakalbių) 1963 m. — 175 tūkstančiai, 1964 m. — 172 tūkst.

Iš to matyti, kad "taškų" skaičius mažėja (niekas jų nemėgsta). Bendras radijo imtuvų ir "taškų" skaičius per tuos metus, anot statistikos, padidėjęs 33-mis tūkstančiais ir 1964 m. gale pasiekęs 620 tūkstančių. Anot Janučio, per metus po to — imtuvų ir "taškų" skaičius pašokęs dešimteriopai ilgesni šuoliu.

Dar mažiau patikimas šuo- lis televizijos imtuvų skaičiujė. Statistikos metraštyje 1963 metais jų rodoma 92, 000, o 1964 — 133,300. Irgi 43 tūkstančių šuolis per metus. Bet Janukis 1965 metų šuolį savo buvus "beveik" 165,000!

Turės stebėtis žmonės Lietuvoje, išgirdę, kad jie turi tiek daug televizijos imtuvų. Juk 300 tūkstančių — tai kiekvieno antrojo šeimos mieste ir kaime... O kadangi, kaip pats Janutis nurodo, Rokiškio, Zarasų, Kupiškio ir apskrityje šiaurės rytų Lietuvoje esamos televizijos stotys imtuvų dar nepasiekia, Akmenės, Mažeikių, Vilkauskio ir net Šiaulių rajonuose matoma blogai, kaimuose dar daug kur nėra elektros irkolūkiečiams tie imtuvai perbrangūs, tai 300 tūkstančių jų turėtų sutilpti daugiausia miestuose. O tuo atveju televizija ten turėtų būti visiškai kiekviename bute. O to tai dar niekas nemato. Užtat matant tokį pasididžiavimą dideliais skaičiais ir būtinyje žiūrėti, kokia skelbiamųjų skaičių dalis yra tikra, ir kiek priklauso prie "beveik".

Ta proga J. Janutis jau kalba, kad reikia ruošti spalvinei televizijai. Tačiau spalvinės televizijos dar nėra Maskvoje nėra. Numatoma turėti "šiam penkmetėje", tai yra "beveik" iki 1970 m. Bet Lietuvai numatytoje planuose apie tai dar nėra kalbos šiame penkmetėje.

(Elta)

Lietuvos delegatai partijos suvažiavime

42 delegatai iš Lietuvos dvidešimt trečiame Rusijos komunistų suvažiavime pasikendo rusų minioje: tarp 4943 susirinkusiųjų jie nesudarė nei vieno nuosimčio, tad ir jų vaidmuo tenai buvo tik pasižiūrėti ir pasiklausyti.

Septyniadesimt šešių asmenų (beveik vien rusų) prezidentė sėdėjo tik vienas

Daug triukšmo sukėlęs Vietnamo gen. Nguyen Chanh Thi stebi prieš Ky vyriausybę nukreiptą demonstraciją.

Baltijos valstybės Nuernbergo tribunole

B. KLOVAS

(Tesinys)

Baltijos valstybės iškilo tame Tribunole, kai advokatas dr. Hornas paprašė Tribunalą pakviesti liudininku generolą Koestringą, kuris ligi pat karo prieš sovietus buvo vokiečių karo atstovas Maskvoje.

Tuo anglų atstovas Sir David Maxwell-Fyfe kuo greičiausiai pasistengia visų sąjungininkų vardu pareikšti protestą ir prašo Tribunalą nekviesti to liudininko. Nežiūrint to protesto, dr. Hornas reikalauja, kad tas liudininkas būtų pakviestas toje byloje: advokatas pirmiau manęs, kad tas liudininkas bus pakviestas prokuratūros; bet kadangi taip neįvykė, todėl jis palaikys savo reikalavimą, nes tas liudininkas dalyvavo 1939 m. vokiečių-rusų derybose Maskvoje ir net iki karo pradžios buvęs Maskvoje. Advokato nuomone, generolas Koestringas galys pareikšti, koks buvo dėl tos sutarties vokiečių autoritetų slugsnių nusistatymas.

Sovietams toks liudininkas nepageidaujamas. Todėl tuoj įsiterpia sovietų generolas Rudenko. Jis pareiškia, kad jis yra tos pačios nuomonės, kaip Sir David Maxwell-Fyfe dėl to liudininko. Generolo Rudenko nuomone, yra faktas, kad liudininkas dalyvavo 1939 m. derybose, bet tai esą visai neįdomu Tribunalui: Tribunalas pirmiausia remiasi faktu, kad tokia nepuolimo sutartis buvo ir toji sutartis buvo klaidingai vokiečių sulaužyta; pakviečiant tą liudininką, kad jis nupasakotų derybų eigą, tik sulėtintų teismo eigą.

Sovietų generolas nei žodžiu neužsimena, kad kaip tik Sovietų Sąjunga buvo pati pirmoji, kuri sulaužė tą sutartį 1940 metais, okupuodama Baltijos valstybes, dar net vokiečių-sovietų karui neprasidėjus.

Dr. Hornas vėl aiškina, kad generolas Koestringas paliudysiąs, kad toji sutartis buvo pasirašyta su Rusija su pilnu noru ją vykdyti, kiek liečia Vokietijos pusę ir kiek liečia jo ginamojo von Ribbentropo asmenį.

Anglas Sir David Maxwell-Fyfe taip lengvai nesi- duoda nugalimas. Jis aiškina, kad derybos prieš sutartį pasirašant yra visai pašalinis toje nacių byloje klausimas; aplamai, leistas į derybų eigą prieš sutarties pasirašymą būtų tik nedovanotinas laiko gaišinimas, kada esą ir taip daug svarbių dalykų svarstyti.

Generolas Rudenko papildo anglą. Jo nuomone, esąs didelis skirtumas tarp prokuratūros ir gynybos. Gynyba, saukdama liudininkus, pateikia įrodymus ir bando įrodinėti kaltinamųjų pastangas sudaryti taiką palaikančias

A. Sniečkus, ir tas tik "iš pareigybės", tai yra, kaip pirmasis respublikinio padalinio sekretorius (berods, dabar vėl bus vadinamas generaliniu sekretorium). Suvažiavimo sekretariate ir redakcinėje (rezoliucijų) komisijoje, neskaitant vieno gruzino ir vieno totorių, buvo vien rusai. Tik mandatų komisijoj buvo atstovaujami komunistai iš Lietuvos. Jų atstovas buvo... Maskvos įstatytas partijos poiltrukas B. Popovas, A. Sniečkaus pavaduotojas ir prižiūrėtojas.

(Elta)

Jakubonis pagamino Lening

Skulptorius G. Jakubonis, Pirčiupyje pastatytas Ken- ciančios Motinos paminklo autorius (prieš kiek laiko lankęsis Amerikoje), paga- mino projektą Lenino pa- minklui, numatomam statyti Maskvoje Lenino šimtme- čio sukakties metais. Sako, jo projektas esąs vienas iš geriausių. Visi Kremiaus valdžioje esantieji skulpto- riai, ypač iškilesnieji, yra nedviprasmiškai paskatinti atiduoti šią duoklę partijai.

(Elta)

sutartis. Bet prokuratūrai esą svarbu apgaulingas sutarčių laužymas ir nusikaltimų papildymas, laužant tas sutartis. Jam atrodo, kad nesą jokio reikalo šaukti liudininkus įro- dinėti, kad kaltinamieji siekė pasirašyti taikingas sutartis. Sutarčių laužymas ir apgaulė, vykdančios tas sutartis, esą visiems žinomi faktai.

Šaukti ar nešaukti generolą Koestringą kaip liudi- ninką paliekama Tribunalui išspręsti.

Toliau šaukiamas liudininkas feldmaršalas Kessel- ringas. Jis liudija, kad 1939 m. rugpjūčio mėn. 22 d. Hit- leris buvo sušaukęs konferenciją, prieš pat Lenkijos karo pradžią. Konferencijai baigiantis, visi dalyviai buvo su- šaukti draugėn ir jiems pranešta, kad ką tik gauta žinia, jog Rusija pasilieka draugiškai neutrali. Ir tai buvęs vi- siems karo vadams didelis palengvėjimas, nes kitaip Vo- kietija nebūtų galėjusi atsisakyti plėsti karą į rytus. Dabar, kada Rusija paliko neutrali, aviacija galėjusi viešpatauti ore, kas užtikrino greitą ir sprendžiamą Lenkijoje perga- lę. Ir tuo būdu karas nebuvo išplėstas.

Buvusio Hitlerio antrininko ir pabėgusio savo laiku į Angliją Rudolfo Hesso advokatas dr. Seidl norėjo pa- teikti dr. Friedricho Gaussio rašytą parodomą. Dr. Gaussas 1939 m. Vokietijos Užsienio Reikalų Ministerijos Teisių Skyriaus viršininkas. Jis dalyvavo 1939 m. rusų-vokiečių derybose Maskvoje kaip von Ribbentropo pagalbininkas. Ir tai buvo dr. Gaussas, kuris paruošė nepuolimo sutarties ir slapto susitarimo projektus.

Dr. Seidl norėjo pateikti Tribunalui tų susitarimų turinį, kas turėjo būti svarbus įrodymas toje byloje, kad ne Vokietija, bet Sovietų Sąjunga buvo pirmoji, kuri su- laužė tų susitarimų turinį.

Sovietų generolas Rudenko pareiškia, kad jis nieko nežinaš, kad toks dokumentas — slaptas priedas — esąs ir todėl griežtai protestuojas, kad tai esą įrašoma į proto- kolą. Generolas pageidauja, kad advokatai prisilaikytų Tribunalo nustatytą teisenos. Esą prokuratūra praeity, kada patiekdavo įrodymus, pristatydavo dokumentų nu- rašus advokatams. O dabar Hesso advokatas pristatęs vi- sai nežinomą dokumentą, ir todėl prokuratūra turinti rim- to pagrindo reikalauti, kad iš anksto turėtų progos susipa- žinti su tuo dokumentu. Generolas nieko nežinaš apie jo- kias paslaptis ar kokius slaptus susitarimus, apie kuriuos advokatas kalbąs, ir nesą aišku, kokiais faktais advokatas remias savo pareiškimą. Todėl generolas noris kuo ma- žiausiai sakyti ir tik pabrėžti, kad tai esąs visai pašalinis reikalavimas, ir todėl tas dokumentas neturėtų būti įra- šytas į protokolą.

Dr. Seidl yra nustebęs, kad sovietų prokuratūra ne- žinanti, jog toks slaptas dokumentas egzistuoja, kuris esąs kaip tik dr. Gausso parodomu nustatytas. Esant tokioms aplinkybėms, dr. Seidl esąs verčiamas prašyti Tribunalą, kad Sovietų Užsienio Reikalų Komisaras Molotovas būtų pakviestas liudininku: tada bus galima nustatyti pirmiau- siai, ar toks susitarimas iš tikrųjų buvo sudarytas, po to, koks to susitarimo turinys, ir trečia...

Kas tas "trečias" dalykas, kurį dr. Seidl norėjo pasa- kyti, taip ir paliko istorijai neaiškus, nes čia jis buvo per- trauktas paties Tribunalo pirmininko.

(Bus daugiau).

VIENOS JAU REMIA, LAUKIAME IR KITŲ

PLB ir JAV LB Tarybai skatinant LB padalinius pagelbėti L. I. Tautos Fondui organizuoti laisvinimo tiks- lams lėšų telkimą, jau dau- gelis LB apylinkių suranda ir nurodo T. Fondui asmenis, kurie sutinka organizuoti vietose aukotojų būrelius. Kitos LB valdybos pačios rūpinasi ir iš parengimų, mi- nėjimų ir kitų pramogų ski- ria lėšas laisvinimo reika- lams.

Tautos Fondui — Lietu- vos laisvinimui aukų prisiu- tės šios apylinkės:

1) LB Philadelphia, Pa. 500 dol., 2) LB E. St. Louis, Ill. 50 dol., 3) LB Portland, Oregon, 98 dol. (ten yra tik kelios lietuvių šeimos), 4) LB Grand Rapids, Mich. 139 dol., 5) LB Milwaukee, Wis. 99 dol., 6) LB Springfield, Ill. 80 dol., 7) LB Buffalo, N. Y. 101 dol., 8) LB Greet Neck, N. Y. 65 dol., 9) LB Lemont, Ill. 10 dol.

Iš kitų apylinkių gauti pranešimai, kad organizuo- jamos lėšos ir bus prisusta- vėliau. Yra ir tokių LB apy- linkių, iš kurių Tautos Fon- das dar nesulaukia talkos.

L. I. Tautos Fondo valdy- ba nuosirdžiai prašo LB val- dybas bent padėti surasti ar

nurodyti asmenį, kuris su- tikėtų vietoje sudaryti auko- tojų būrelį.

Tautos Fondo valdyba la- bai dėkinga LB apylinkių vadovybėms už nuosirdžią talką ir paramą lėšomis Lie- tuvos laisvinimui.

DUOKITE DAUGIAU ZINIŲ

Naujos ir patikimos žinios apie užsienį radijo girdi- mumą Lietuvoje skatina Vy- riausią Lietuvos Išlaisvini- mo Komitetą ne tik išlaikyti, bet ir plėsti to ryšio su Lie- tuva priemones ir dar at- džiauti rūpintis, kad ryšio tu- rinys būtų ko prasminges- nis.

Nuolat patiriama, kad Lietuvoje labiausia įdomu sužinoti apie laisvėje gyve- nančių lietuvių veiklą, ne tik politinę, bet ir kultūrinę. Nors ir dabar žinių apie tai perduodama, bet vis dar daugiau tik iš laikraščių pe- rimtų. Vlikas dar kartą kvie- čia viešųjų visuomeninių į- vykių, meninių parengimų ar sporto švenčių bei varžy- bų rengėjus ar stebėtojus ne- trunkant pateikti apie juos žinių bei įspūdžių Elto In- formacijų tarnybai—ELTA,

29 West 57 St., 10-Fl., New York, N.Y. 10019.

IDOMIOS KNYGOS

Romanai

Jurgis Gliuda, DELFINO ZENKLE, premijuotas ro- manas, 234 psl., kaina \$2.50

Albinas Baranauskas, KARKLUPENUOSE, pre- miuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Almenas, UPĖ I RYTUS, UPĖ I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos da- lies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS I KAIRĖ, premijuotas roma- nas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GY- VENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigran- tų gyvenimo, 242 psl., kai- na \$2.50

Jonas Aistis, POEZIJA. Joje yra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kai- na \$6.

Alė Rūta, PRIESAUKA, Didžioji meilė, II d., roma- nas, 309 psl., kaina \$3.25.

Jurgis Gliuda, SIKSNO- SPARNIŲ SOSTAS, premi- juotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KAL- NŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kraliauskas, TIL- NAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENI- SI MEDŽIAI, 117 psl., kai- na \$1.50.

Juozas Svaistas: ZIOB- RIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sida- ravčiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas: JO SU- ZADĖTINE, premijuota s romanas iš Vinco Audirkos gyvenimo, 394 psl., kaina \$4.00

Aloyzas Baronas: LIEP- TAI IR BEDUGNES, pre- miuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantais: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išaukinti savo vai- kus pilais žmonėmis ir ti- kraus lietuviams, 397 psl., kaina \$4.00.

Pranas Naujokaitis: U- PELIAI NEGRIZIA I KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Vincas Ramonas: MIG- LOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.00.

MINDAUGO NUZUDY- MAS, Juozas Kraliausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Alou, Maik! Aš jau čia.

— Ir aš čia.
Irait, tai dabar galim pradėti neužbaigtą savo besiedą. Pereitą kartą sakei, kad rusiai vejasi paskui vakarų Europą jau tukstantį metų ir dar vis negali jos pasivyti. Nu, tai aš noriu, kad dabar man išvirozytum, iš kur tu žinai, kad jie taip ilgai vejasi?

— Tą pasako pačių rusų istorija, tėve.

— Ar tu ją skaitei?

— Skačiau, tėve.

— Nu, tai pasakyk ir man, kas ten parašyta.

— Rusų istorija, tėve, kaip ir daugelio kitų tautų istorijos, prasideda nuo pasakos.

— Olrait, pasakas aš myliu.

— Sakoma, kad kažkoks senas Kijevo vienuolis, Nestoras vardu, mėgdavęs rinkti ir užrašinėti visokius įvykius ir užrašinėti visokius įvykius.

— Anot jo, 9-tame šimtmetyje apie Dniepro aukštupį, apie Ilmeno ir Ladogos ežerus, miškuose gyvenę slavai ir suomiai. Juos dažnai užpuлдavo karingi atėjūnai, vargais vadinami, kurie atvykdavę iš krašto, vadina mo Rus.

— O kur toks kraštas buvo?

— Aiškiai tas nėra pasakyta, tėve, tačiau yra spėjama, kad tokiu vardu slavai vadindavo dabartinę Švediją. Bet vokiečių rašytojas W. Keller, pasiremdamas kruopščiais tyrinėjimais, tvirtina, kad tuo vardu slavai vadindavo Daniją.

— Veidimint, Maik. Čia man neaišku. Jeigu tas kraštas buvo Švedija arba Danija, tai kodėl slavai sakė, kad tai Rus?

— Šitas klausimas, tėve, i man neaiškus. Taip pat neaišku, kodėl atėjūnus iš to krašto slavai vadindavo vargais. Šiandien tokios tautos niekur nėra, bet vargių suorganizuota valstybė vadina si Rusija, o jos gyventojai — rusais, kurie pirma vadinosi tiktais slavais. Bet rusų vardas yra prigijęs tik šiaurės rytų Europoje, kur vargiagai buvo įsikūrę. Į pie-

tų vakarus slavų kiltys vadina si kitaip, būtent: lenkai, čekai, slovakai, serbai, bulgarai, kroatai (chorvatai) ir kitaip.

— Nu, tai kaip tu rokuoji, kur tie vargiagai galėjo prasmegti?

— Jie neprasmejo, tėve, tik jų vardas išnyko. Istorija juos vadina normanais. (Lietuviškai būtų — šiauriečiai). Normanai iš tikrųjų buvo karingi žmonės. Jie turėjo gerą laivyną ir iš Baltijos jūros surado upėmis kelius net į Juodąją jūrą ir į Kaspiją. Sustoję kur apsigyvendavo, vietinius gyventojus apipildavo, apdėdavo juos mokesčiais ir taip sau ponaudavo. Taip jie buvo įsikūrę ir šiaurės Prancūzijoje o iš tenai 787 metais jau įsiveržė Anglijon ir 1066 metais visai ją užkariavo, pasodino savo karalių į Anglijos sostą.

— Tai kur tie normanai dabar?

— Dabar jie yra vadinami skandinavais, nes Skandinavijoje gyvena. Bet jie yra pasidalinę į tris karalystes, būtent: Švedija, Danija ir Norvegija. Anais vargais, kurie padėjo Rusijos valstybei pamatus, galėjo būti arba švedai, arba danai, nes norvegai yra toliau.

— Palauk, Maik, čia man irgi neaišku. Sakai, tie normanai padėjo Rusijai pamatus. Pasakyk aiškiau, kada ir kaip jie tuos pamatus padėjo?

— Aš jau sakiau, kad 9-tame šimtmetyje slavai ir suomiai gyveno miškuose, kur juos užpuлдavo ir plėsdavo vargiagai, kuriuos reikią suprasti, kad tai buvo normanai.

— Gerai, gerai, sakyk toliau.

— Iš pradžių slavai su suomiais bijojo užpuolikams priešintis, tačiau galų gale sukilo prieš juos ir išvyjo.

— Tai kas tada Rusijai pamatus dėjo?

— Palauk, tėve, palauk. Išviję okupantus, slavai su suomiais pradėjo peštis tarp savęs. Pešėsi ir pešėsi ir nežinojo, kaip sustoti. Todėl jie nusiuntė pas išvytuosius

variagus delegaciją, kad paprašytų juos grįžti atgal. Nuvykusi pas juos šita delegacija pasake: "Mūsų žemė piati ir derlinga, bet tvarkos joje nėra; ateikite pas mus, padarykite tvirką ir valdykit mus". Tada atvyko trys vargių broliai kunigaikščiai: Riurikas, Sineusas ir Truvoras, ir jie padėjo Rusijos valstybei pamatus, įvedė tvarką. Tai buvo 9-tame šimtmetyje. Šiandien gi turim 20-tą šimtmetį. Reiškia, Rusija buvo pastatyta ant kojų prieš 1100 metų. Ir nuo to laiko slavai pradėjo mokytis iš vakarų Europos tautų. Normanai parodė ir kaip mokytis. Jie importavo iš Konstantinopolio graikų kultūrą, mūrinės statybos meistrus. Rusijos miestuose ir šiandien atsispindi graikų architektūros stilius. Net garsų Maskvos Kremlių pastatė italų inžinieriai.

— Kazin, Maik, ar tas teisybė. Kaip aš girdėjau, tai Kremlius yra seniausia rusių krepastis, jų pačių pastatyta.

— Bet ko ji buvo verta, kai jie ją pastatė? Yra sakoma, kad 14-tame šimtmetyje, kai Lietuvos kunigaikštis Algirdas įėjo Maskvon ir kirtu kardų į Kremliaus vartus, tai kardas įsmigo taip giliai, kad sunku buvo jį ištraukti.

— Tai tas parodo, Maik, kokie krabrus buvo Lietuvos kunigaikščiai.

— Bet tai parodo ir kitą dalyką, tėve, būtent: kokios menkos buvo rusų tvirtovės, kad jų vartus buvo galima kardų perdurti. Todėl caras Ivanas 3-sis pasikvietė iš Italijos būrį inžinierių, kad pastatytų mūrinį Kremlių. Ir jų pastatyta tvirtovė stovi iki šios dienos. Puošnus tiltas per Maskvą taip pat yra italų darbas.

— Nu, o kam reikia tilto per Maskvą?

— O kaip per ją pereitum be tilto? Juk Maskva yra upė, kuri teka per tą miestą. Tai turi būti vardas, tėve; jis reiškia drumstą vandenį.

— Bai gory, Maik, pirma aš to nežinojau.

— Tėvas daug ko nežinojai.

— Bet iš kur tu žinai?

— Iš Rusijos istorijos, tėve.

— Nu, tai pasakyk man daugiau apie tą slauną Kremliaus krepastį, ką italai pastatė.

— Kremlius yra apvestas stipria mūro siena ir užima apie 100 akrų plotą. Jis patupdytas pakioj vietoj, iš kur aiškiai matyti Maskvos upę, o už jo sienų matyti auksuoti cerkvių bokštai. Iki 18-tojo šimtmečio Kremlius gyvendavo Rusijos carai. Revoliucijos metu tenai buvo įsitaisius savo buveinę "baltoji gvardija", kuri kovojė prieš bolševikus. Dabar Kremliuje yra sovietų valdžios centras. Bet Kremlius tai ne viskas. Užsienio technikai, menininkai pastatė visą Rusijos gyvenimą progreso keliu. Net pirmąjį patrankų liejyklą statė italai. Artilerijos specialistai, kariuomenės organizatoriai ir mokyklų instruktoriai buvo vis iš vakarų Europos. Pirmąjį laivą pastatė olandai. Švedas Kovit pastatė pirmąjį stiklo dirbtuvę. Olandas Winius pradėjo geležies pramonę Tulso mieste, pagarsėjusiam šaunamais ginklais. Vokietys Johann Godfried pastatė pirmąjį teatą Rusijoje. O danai su o-

Katalikų kunigas Anthony Girandola su savo žmona ir sūnumi St. Petersburg, Fla. Tai vienas iš 5000 kunigų JAV, kurie vedė nevodami draudimo.

Anapus uždangos

Vilniaus dienų prisiminimai

S. GRIEŽE

(Tęsinys)

KOMISARŲ SAUVALE

Nors veikusieji įstatymai reikalavo, kad prekybinės operacijos kasdien būtų surašomos į sąskaitų knygas, bet net ramiu laiku daugelis įmonių šių nuostatų neįvykdė. O ką jau bekalbėti, kada buvusi drausmė pairo ir parduotuvėse ėmė šeimininkauti komisarijai, kurių neretas pasijuto staciai karaliukas esąs. Tad ir Peisačas Koltunas nebuvo nei pirmutinis, nei vienintelis, kuris parduotuvę tvarkė, kaip jam patiko. Bet kol dar nebuvo viešai sugriauta buvusi mokesčių priežiūros tvarka, bandėme, kiek galėję, įstatymus vykdyti. Tokiais sumetimais už kelių dienų po ano susidūrimo užsuku jau tarnybiniiais reikalais ir savame rajone į Šebuko ir Rachmilevičiaus (ir vėl Rachmilevičius!) stiklo ir porcelano gaminių parduotuvę Trakų gatvėje bene 11 nr. Vos peržengęs slenkstį, sustojau: parduotuvė, kaip Pompėja po žemės drebejimo: viskas sumesta, sujaukta, — ne kojai pastatyti vietas! Kiek apsidairęs, ėmiau irtis pro veidrodžius, krūvas ir rietuves be jokios tvarkos sukrautų

landais įkūrė pirmąją spaustuvę rusams. Meniški rūmų baldai, puošnios drabužių mados, opera, baletas ir kiti kultūros dalykai Rusijon suplaukė iš Paryžiaus. Rusų diduomenė pradėjo mokytis prancūzų kalbos, skaityti jų romanus ir beveik iki pat 1905 m. revoliucijos rusų poezija tarp savęs kalbėjo prancūziškai.

— Bet visa tai buvo seniai, Maik, o kaip yra dabar?

— Apie dabartinę Rusiją aš papasakosiu tėvui kitą kartą.

— Okei, Maik! Aš tuo tarpu nueisiu pas Zacirką burnelės paimti.

visokių rūšių, visokių spalvų ir paskirties indų ir kitokių stalo ir virtuvės padargų. Pagaliau išlenda iš už lentynų vienmarškinis paraitytom rankovėm augalotas lieknas apyjaunis vyriškis. Pristatė ir pasisakau, ko atėjęs. Jis paaiškina, kad nei komistaro, nei knygvėdžio nėra ir kad jis nieko negalės man pagelbėti. Be kalbant iš užpakalinio kambario išsėna kitas vyriškis, ima mažesnes krūveles indų nuo grindų ir daro taką praieiti. Klausiu, kur kontora ir kur laikomos sąskaitų knygos. Parodo dešinėje kėrtėje stalą, kurio didžioji dalis taipogi apkrauta prekėmis. Paprašau nukraustyti ir parodyti, kur knygos. Pasirodo, dalis jų čia pat stalo pridengtos senais laikraščiais ir apkrautos indais, o dalis gale stalo ant kėdės ir net ant grindų. Nuvalius stalą, pradėdau rinkti ir krauti knygas. Toliau besiaiskinant paaiškėja, kad paraitytom rankovėm vyrai tai yra faktinasis knygvėdys — sąskaitininkas, o oficialusis (buchalteris) tik rektoriaus ateinąs didžiojoje knygoje įrašų suvesti. Vedama vadinamoji dviguba arba itališkos sistemos sąskaita (gana paini ir sudėtinga). Paimu "garbingą" didžiąją knygą. Ogi net 17 dienų — nė krepš! Imu kasos knygą — tas pats. Imu kitą, trečią... Bet ko čia vargintis. Paimu vėl didžiąją ir po paskutinio įrašo rašau savąjį: Aš tas ir tas šiandien (čia įrašau datą), atvykęs į parduotuvę (jos vardas ir adresas) patikrinti sąskaitų knygu, radau paskutinį įrašą, padarytą virš šios mano pastabos, pasibaigusį tokią dieną, ir pasirašau.

Tokius įrašus įrašau visose knygoje ir surašau protokolą, kuriame vėl aptariu, kokios knygos kokiam puslapyje koks įrašas padarytas. Tokiu būdu vėliau būna lengva mokesčinėms įstaigoms įrodyti, kad firmos ve-

dama sąskaityba nepatikiama. Gal nevienam skaitytojui kils klausimas, koks gi skirtumas, ar knygoje prekybinės operacijos prašomos kasuotinė, ar kas menuo. Atsakymas labai aiškus: juo lengviau sukciauti (nuslepiant dalį pajamų, prekių kokybę ir t.t. ir t.t.). Kiekvienas verslininkas šitą labai aišką "pastatę" žinojo ir kiek galedamas stengėsi ją išnaudoti.

Mokesčių priežiūros valdininkai žinojo daugelį atsitikimų, kada net iš paziūros rimtos firmos vedė dvi sąskaitybas — vieną slapta sau, o kitą viešąją mokesčinėm įstaigom parodyti. Ir mano švilpuko su kišenine lempute istorija kilo iš panašių aplinkybių. Ypač Vilniuje pasiūvės aplankyti vieną ar kitą vietovę gerai patikrindavau šiuos savo "ginklus". Juk ten senamiesčio mūrai sieksnio storio sienomis; rūšiai skliautuotom lubom tęsiasi ištisais blokais išsiranę požemiuose visom kryptim; visur po dvejais sunkias duris, dažniausia apkaltas stora skarda. Lenkų laikais vieną mokesčių inspektorių, aptikusį antrąją (tikrąją) sąskaitybą ir užsiėmus sandėlius, užvožė ir išlaikė visą parą, kol viską suslėpė. Gerai, kad dar gyvą išleido. O ir teisme bylą pralose, nes neturėjo savų liudininkų. Bet aš jau iškrypau į šalį.

Kaip žinome, Lietuvoje prekybinės sąskaitos virš 10 metų turėjo būti apmokamos žyminiu mokesčiu (nelyginant sales tax), kurio specialūs ženklai (panašūs į pašto) buvo lipdomi prie sąskaitų taip, kad kairė pusė liktų prie šaknelės, o dešinė prie sąskaitos. Nuplėšiant sąskaitą nuo šaknelės, žyminis ženklas perkerpamas išilgai. Buvo firmų, kurios žyminį mokesčių mokėjo pinigais už visą eilę sąskaitų nuo bendros jų sumos. Bet tam turėjo gauti iš Finansų Ministerio leidimą. Šis nuostatas iki mano aprašomo įvykio nebuvo pakeistas. Todėl susidomėjau ir šios parduotuvės sąskaitomis.

Gauju 6 storus sąsiuvinčius. Vienos sąskaitos visai neapmokėtos, kitos nepakankamai apmokėtos. Surasau antrą protokolą ir pasiimu tuos sąsiuvinčius, nes tokiais atvejais jos būdavo persiunčiamos mokesčių departamentui dar kartą patikrinti ir pasiūsti finansų ministeriui nubausti firmą administraciniu būdu (toks būvo įstatymas). O ta bauda buvo nei didesnė, nei mažesnė kaip dešimteriopa nesumokėto žyminio mokesčio suma.

Kitą rytą parduotuvės komisaras Hilelis Kaplanas į puolė pas mane kaip liūtas aviden, septyniolikmečio paauglio lydimas, ir nuo pat slenkščio ėmė rėkte rėkti. Žinoma, rusiškai:

— Kokoje vy imeli pravo maratį moji knigi (Kokią teisę turėjote tepti mano knygas)? Dabar ne smetoniniai laikai, kada jūs darėte, ką norėjote...

(Bus daugiau).

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išvija Amerikoje". DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKŠTAIS VIRSAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00

Naujausios KNYGOS

DELFINO ZENKLE, premijotus romanas, parašė Jurgis Gliuda, 234 puslapiai, kaina \$2.50

EILERAŠČIAI, Henriko Radauko poezijos rinktinė, 237 psl. Poezijos mėgėjams tai yra nepaprasta šio iškilniaus poeto dovana. Kaina \$5

BAISUSIS BIRZELIS. Si-toje 238 psl. knygoje yra 3 dramos: Baisusis Birzelis, Varpinė ir Šiaurės pašvaistė. Parašė Pranas Naumišius. Kaina \$3.50

ŠIRDIES PRIEPUOLIAI, kaip juos pramatyti ir jų išvengti. Parašė med. dr. Mer-nard M. Gertler. Šiais laikais, kada širdies susirgimai taip paplitę, ši knyga visiem reikalinga. Kaina \$375.

VARPAS NR. 6, 168 psl. Jame įdomūs dr. J. Pajaujo, J. Audėno, dr. V. Srugienės, H. Blazo, M. Mackevičiaus, A. Kučo ir kt. straipsniai. Kaina \$2.

(Keleivio adm. dar gali-ma gauti ir Varpo Nr. 5, ku-ris taip pat įvairus ir įdomus, kaina \$2.).

LIETUVOS ISTORIJA, VI-jį laida, parašė dr. Van-da Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, ke-li žemėlapių, tvirtai įrista. Knyga ne tik geras vadovė-lis mokiniams, bet ją su įdo-mumu skaitys ir suaugusieji. Kaina \$6.

LIETUVIŲ BELETRIS-TIKOS ANTOLOGIJA, II tomas, redagavo Bernardas Brazdžionis ir Benys Bab-rauskas, 700 puslapių, kaina \$10. Knygoje yra 61 rašyto-jų kūrybos pavyzdžiai.

AUKSO ŽASIS, pasakiš-ka 3 veiksmų komedija, pa-rašė Birutė Pukelevičiūtė, 159 psl., kaina \$2.

Už šį veikalą autorė 1961 metais gavo L. Bendruome-nės jaunimo dramos konkur-so pirmąją premiją, pagal jį Chicagoje yra susuktas filmas, kurio paveikslais pa-puošta ir ši knyga.

Abi knygos labai tinka-mos dovanoms.

Knygos: jaunimui

ŽAIZARAS, D. Čibo pasaka mažiesiems, teisybė dide-liams, Ados Sutkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina \$1.50.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl. kai-na \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug ilus-tracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

GINTARĖLĖ, J. Narūnės iliustruota pasaka, 24 psl. kaina \$1. Ta pati anglų kalba, ..\$1.

KETURKOJIS UGNIAGE-SYS, D. Bindokienės pa-rašytas labai įdomus pa-sakojimas, gera dovana vaikams, bet ir seneliai su įdomumu ir malonumu skaitys. Kaina tik \$2.00.

MĖLYNI KARVELIAI, Alo-ryzo Barono, 69 psl. kai-na \$1.50.

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vam-buto, 15 pasakų ir padavi-mų, 186 psl., kaina... \$2.

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS TULYS

Prakeikimas

Ši novelė paimta iš kų tik išėjusios Antano Tulio knygos "Inicijai po tiltu", kurią išleido Nidos knygų klubas. Rašytojas A. Tulys gyvena Floridoje. Jau yra išleista trys jo dramų ir du novelių rinkiniai, jų tarpe "Tūzų klubas". Keleivio administracijoje galima gauti "Inicijai po tiltu" už \$1.90 ir "Tūzų klubas" už \$3.00.

Tęsinys

Jonas Brazys jau buvo visiškai pasitaisęs ir pradėjęs abejoti, ar yra velnias. Anais metais velnias išmurdė jį baloje, tai tiesa, bet galėjo tai padaryti koksai išdykėlis bernas. Tačiau jisai dažnai pasiilgdavo sodžiaus, kur skambėdavo jaunimo dainos, pasitaikydavo koks triukšmelis, nors gyvendamas sodžiuje jautė nuobodumą ir matė nuo galo iki galo tą patį. Kai Lietuva atgavo nepriklausomybę, Brazys džiaugėsi savo valdžia ir tuo, kad "kur nueisi, visur sava kalba". Bet labiausiai jis džiaugėsi, kad dabar yra savas policininkas, kuriam rinkoje nebijoja pasakyti: — Na, kur tu dabar lendi? Į ausį nekirs, nes policininkas yra savas ir kalba į tave lietuviškai. Patvarumas turgų palikti antrą valandą, spėjus ką nusipirkti ar parduoti, jam nepatiko. Kur ūkininko, žemdirbio linksmesnė valandėlė? Kur jis ją ras, kai negalima po turgaus įlįsti į karčiamą? Karčiamoje pasikalbi su kito sodžiaus ūkininku — jis pasako tau, kaip jis ką daro — išmoksti. Dabar važinėja per sodžių agronomai, bet jie nieko nežino, kaip reikia žemę dirbti.

Atėjo paskutinė balandžio penkiolikta — paskutinį versį nuvežti bažnyčiai. Šią dieną Brazilų sodyboje atsirado didelis džiaugsmas, žvaiesnis judėjimas.

— Na, šok į vežimą, Juozai. Šiandien vežu pas kleboną palaiminti. Tau ubago lazdos nereikės. Matai, ką turiu — viskas tavo, — linksmai kalbėjo tėvas.

Jo sūnus jau buvo praaugęs savo tėvą. Toks aukštas, tiesus, plačių pečių vaikinai ir išmintingas. Jis bus didžiausias vyras savo kaime, bus visa galva už kitus aukštesnis.

— Palaukit! — sušuko Brazilienė. — Aš įmesiu klebonui dešrą, skilandį. Petrai, bėk atnešti, nukabink didžiausias, — ji paliepė bernui.

— Nereikia, — tarė Brazys.
— Reikia, reikia! Bus už sūnaus palaiminimą. Bernas bematant atnešė skilandį ir dešrą.

Tėvas ir sūnus įsoko į vežimą.
— Tėte, duok man vadeles.
Tėvas padavė sūnui vadeles, įspėdamas:

— Tik atsargiai, botago nešmėkščiok, vadelių netampyk — arklys labai jautrus.

Vaikinas gerai valdė berį.
Abiejose keliuko pusėse buvo iškasti gilūs grioviai, dabar pritvinkę vandens iki briaunų.

— Apsidairyk, Juozai, pamatyk — tai mūsų žemė, mūsų žemė aplink. Čia mano tėvas gyveno ir numirė, čia aš gyvenu ir numirsiu, ir tu, sūnau, nepalik savo žemės. Gal reti mūsų baliai, bet savo krašte gyventi smagiau, negu kur kitur, kur viskas svetima. Čia viskas sava, sava kalba, savas policininkas, kurio nereikia bijoti. Tu, Juozai, atsistok prieš kleboną kaip vyras, būk drąsus, — kalbėjo Brazys. — Ir jo nereikia bijoti. Klausyti reikia, bet be reikalo bijoti nereikia.

Prie klebono tvartų, kaip ir kitais metais, Brazil pasitiko klebono ūkvedys. Po kelių žodžių ūkininkas tarė šiam smagiam vyrui:

— Šį kartą noriu pamatyti patį kleboną. Atvežiau paskutinį versį, penkioliką, ir dar ko, ką noriu pats paduoti klebonui. O taip pat prašysiu kleboną palaiminti mano sūnų. Jau sulaukė penkiolikos metų vyras. Jau galės šiemet išeiti arti. Kaip atrodo, greitai galėsime išeiti į laukus, tik kai kur bėpalikusi sniego kupeta.

Ūkvedys nuėjo į kleboniją, greitai sugrįžo ir liepė vyrams eiti tiesiai pas kleboną. Brazys, paėmęs skilandį ir dešrą, nusivedė sūnų Juozą į kleboniją. Kleboną jie rado atsėdusį prie ilgo stalo ir atsivertusį storą knygą. Po šventų pasisveikinimų Brazys pasidžiaugė:

— Apžadą išpildžiau — pristaciau paskutinį versį.
— Taip ir turi būti, — šaltai tarė klebonas. — Bet apžadai bažnyčiai niekada nesibaigia. Jei baigtusi, tai ir bažnyčios neturėtume.

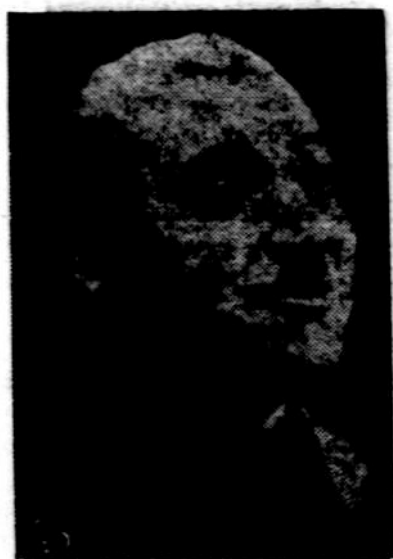
Ūkininkas padavė klebonui skilandį, dešrą, kuriuos kunigas šaltai priėmė. Bet smagiu balsu pastebėjo:

— Tavo sūnus jau praaugo tave, greitai išsitempė.
— Taip, jau su bernais ritasi. Užaugs vyras kaip vyras. Motina aukšta, — drąsiai kalbėjo ūkininkas. — Atvežiau berniuką palaiminti, kad sveikas užaugtų. Čigo-

(Bus daugiau).

Jacqueline Kennedienė ir Monako kunigaikštienė debiutančių baliuje Sevilijoje (Ispanijoje).

Sovietų rašytojas Konstantin Semenov iš pajamų už savo raštus tapo milijonierium. Ypač daug pajamų jis gauna už scenoje vaidinamus veikalus.

SANTUOKA AFRIKOJE

Beveik visos Afrikos valstybės nepriklausomybę gavo po Antrojo pasaulinio karo, todėl ten ir moterų teises tvarkantieji įstatymai yra nauji.

Štai Tunise moters teisių įstatymas priimtas 1956 metais, tik po 4 mėnesių nepriklausomybę paskelbus. Jo 18 straipsnis sako:

"Daugpatystė draudžiama. Kiekvienas, kuris sulaužys šį draudimą, baudžiamas vienerius metus laisvės atėmimu ir 24.000 frankų bauda."

Anksčiau vyrui pakakdavo tris kartus ištarti: "Aš su tavim skiriuosi" — ir šeimos nebėra. Moteris ištuokos pareikalauti neturėjo teisės. Dabar ištuoką duoda teismas, kuriam nors iš vedusiųjų reikalaujant. Vaikus iki 7-9 m. amžiaus auklėja motina, tėvas moka alimentus. Paskui pagal įstatymą tėvas turi teisę juos atsiimti. Jeigu moteris netrukus išteka antrą kartą, vaikai tuoj pat atiduodami tėvui.

Gvinejoj į senus musulmoniškus papročius įnešta tik viena naujovė: santuoka turi būti užregistruota valstybinėje įstaigoje. Daugpatystė neuždrausta. Yra daug šeimų, kur vyrai turi po 4 žmonas. Tai priklauso nuo lėšų, nes vyras privalo kiekvienai žmonai įrengti atskirą kambarį. Virtuvė žmonos naudojasi paeiliui. Maistą vyrui ir visiems vaikams taip pat gamina paeiliui. Pačiom valgyti vyro akyse draudžiama.

nės prakeikimas seniai pasitraukė iš mūsų namų, bet nežinau...

— Skubu augti, nes noriu būti aukščiausias vyras mūsų parapijoje, — prabilo vaikinai, tvirtai žiūrėdamas į kunigo akis.

Palaiminęs berniuką, klebonas nusivedė Joną Brazilį už durų pabarti.

(Bus daugiau).

Gabone 1963 m. išleistas specialus dekretas išpirkos gražinimo reikalu. (Išpirka tai mokeskis, kurį vyras sumoka prieš veddamas jaunosios šeimai). Išpirka gražinama ištuokos atveju. Išituokusiems po penkerių metų ir dėl žmonos kaltės, jos tėvai turi sugrąžinti vyrui visą išpirką. Jeigu išsituokiamą po dešimties metų, tai gražinama trys ketvirtadaliai išpirkos, po 15 metų — pusė, o po 20 metų — viena ketvirtadalis. Jeigu per tą laiką gimė 4 ar daugiau vaikų ir išsituokiamą dėl vyro kaltės, tai išpirka negražinama.

"T.M."

SOVIETINIAI JUOKAI

Apie 2 val. ryto kažkas pradėjo baldyti vienos šeimos Vilniuje duris.

— Kas ten? — klausia išsigančios šeimininkas.

— Nebijokite. Čia namų sargas. Aš tik noriu pasakyti, kad namas dega!

(Šeimininkas buvo išsigandęs, nes baldymas į duris naktį seniau reiškė, kad jau atėjo policija suimti).

Vienas lietuvis, partiečio paklaustas apie sovietinius filmus, atsakė, kad jis labai mėgstas jų eiti žiūrėti. Partietis, patenkintas tokiu to žmogaus susipratimu, dar paklausė, kodėl jis tuos filmus mėgstas.

— Dėl to, kad aš tik juos rodant gaunu gerą vietą salėje atsistėti.

(Pažymėjime, kad tuos filmus mažai kas lanko, ir būna daug laisvų vietų salėje).

Kalbasi apsigyvenę naujuose namuose:

— Šitos durys neatsidaro. Mes pro jas neišeisime laukan, — sako vyras.

— Nesirūpink. Mes galėsime pasinaudoti langu, nes jis neužsidaro, — ramina žmona.

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Sveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Visuomet skaitau Jūsų naudingus teisinius patarimus "Keleivijje" ir "Darbininke". Ačiū, kad nesigailit savo brangaus laiko. Mano klausimas:

Mano geras draugas, važiavimas mašina, užgavo žmogų ir jį sužeidė. Bįjodamas, kad nebūtų uždėtas areštas ant jo sutaupų banke, jis išsiėmė tuos pinigus iš

banko ir padėjo juos mano vardu, nes jis turi labai mažą draudimą. Aš esu jau senas žmogus, galiu mirti, tai tokiu atveju jam būtų nuostolių. Ar galima būtų padaryti kokius popierius, be advokato, tik su Notary Publik ir liudininkais, kad tie pinigai ne mano, o draugo. Be to, ar galėtų mano sūnus būti liudininku. Ar mano draugas turėtų pasirašyti? Būsiu Tamstai dėkingas.

K.N.

New Hampshire.

Atsakymas

Tamsta esi sąžiningas žmogus, ir aš pilnai suprantu Tamstos norą apsaugoti savo draugo reikalus.

Tai gali būti atliekama dviem būdais:

1. Tamsta gali savo draugui išduoti Promissory Note (vekselį) tai sumai, kurią jam esi skolingas. Tas vekselis turėtų būti taip "išpildytas", kad draugas galėtų pareikalauti jam priklausančių pinigų sumos bet kuriuo laiku (on demand). Jis tada turėtų teisę pareikalauti savo pinigų Tamstai gyvam esant, arba po Tamstos mirties iš Tamstos "palikimo" (estate). Vekselis turi būti tiksliai Tamstos pasirašytas. Tamstos sūnus gali paliudyti Tamstos parašą. Draugui pasirašyti nereikia.

Ronald Singleton, 16 m. amž., iš Philadelphia's nužudė savo motiną, senelę ir seserį, sako, keršydamas už tai, kad jo neišleido išeiti iš namų.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 36th Street, New York, N.Y. 10001

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

Vietinės žinios

JULIUS GAIDELIS
GRETA MOZARTO

Kad ir pavėluotai noriu pakalbėti apie kovo 15 dienos koncertą Jordan Hall salėje. Tai smuikininko Izidoriaus Vasyliūno koncertas, jo sūnui Vyteniuviui akomponuojant.

Koncertą sudarė trijų kompozitorių kūriniai: 1) Wolfgang Amadeus Mozarto Sonata Nr. 14. K 570, 2) Johannes Brahmsio Sonata Op. 78 ir 3) Juliaus Gaidelio 1951 m. E-moll Sonata.

Kaip galima spėti iš įvardintų programos, I. Vasyliūnas ją sudarydamas turėjo užsibrėžęs specialų tikslą, būtent: parodyti pasauliui, kad mūsų dabartinio modernaus kompozitoriaus Juliaus Gaidelio kūrinys gali eiti lygiagrečiai su pasaulio klasikinės muzikos milžiniais, nei kiek nenukentėdamas nuo sugretinimo su jais, nei nustelbtas jų didingumo šešėliu.

Su savo ypatinga dovana mokėti įsijungti į kitų žmonių kūrinis I. Vasyliūnas padarė tai planingai ir meistriskai.

Pirmoje koncerto dalyje (Mozartas, Brahmsas) yvaurauja švelni pavasariškai i-diliška nuotaika. Smuikas yra taip jausmingai švelnus, jog kartais atrodo, kad pianas jį veda, o ne lydi. Kas tuo pačiu parodo puikų akompaniatoriaus atlikimą, nes Mozarto sonata pradžioje buvo parašyta tik pianui ir tik po 7-rių metų buvo prie jos pridėta smuiko partija. Brahmsio gi kamerinės muzikos ypatybė yra ta, kad jis abu instrumentus traktuoja kaip lygiagrečius partnerius.

Atrodo, kad smuikininkas I. Vasyliūnas kaupė visą savo energiją antrai koncerto pusei, t. y. kompozitoriaus Juliaus Gaidelio sonatai. Čia

Ieškau savo pusbrolio Juliaus Kanto ir jo žmonos Lydos. Kas apie juos ką žino, prašau pranešti šiuo adresu:

Olga Jakovecaitė, 4523 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629 tel. VI 7-3772.

Ieškau Juozo Padolskio vaikų Juozas Padolskis 1924-1926 m. grįžo į Lietuvą su savo jauniausiu sūnum Stasiu. Prašau pranešti raštu ar telefonu šiuo adresu:

K. Nastonas, 4523 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 606, telefonas VI 7-3772.

PARDUODAMA
SILPNŲ GERIMŲ (soft drinks)
DIRBTUVĖ

su dviejų butų namais ir garažu, geros mašinos, 1½ tonos sunkvežimis, žema kaina. Pardavimo priežastis — savininkas po 44 metų darbo nori eiti į pensiją.

Kreiptis: L. Paulauskas, 579 Lawrence St. Lowell, Mass., tel. 458-0206. (18)

Norėčiau gauti 3 kambarių butą St. Petersburg, FLA. Prašau pranešti:

Martin Straukas
33 No. Bridge St.
Paterson, N.J. (18)

GREITA PAGALBA

Nenusimink, gausi pagalbą. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuoju siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašle, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

jis prasiveržia kaip upelis pro užtvanką ir išvysto aukštą dramatiškumą bei įtampą, tai kupiną gilaus skundo, tai kariškių žygių trenksmo, tai laimingos jaunystės atsiminimų, tai besiveržiančių, kunkuliuojančių, nebesuvaldomų jausmų.

Kompozitorius J. Gaidelis tikrai galėjo didžiuliu smuikininko I. Vasyliūno jo sonatos interpretavimu ir reprezentavimu.

Kaip visuomet, muzikas Vasyliūnas idėję visą savo sielą į atliekamų kūrinių interpretavimą, sumaniai išnaudodamas to reikio smuiko (Sanctus Seraphin, Vencija, 1742) savumus, kuriuo turėjo laimės griežti tą vakarą.

A. Kablys

Sykšti svarbiu reikalui

Balandžio 21 d. buvo mėnesinis So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos susirinkimas. Jame daug ginčų sukėlė aukso Jaunimo Kongresui reikalus. Valdyba paskyrė \$25. Susirinkimui buvo siūlyta tą sumą padidinti iki \$50, bet dauguma tą pasiūlymą atmetė. Vadinasi, didžiausia Bostono lietuvių draugija tokiu svarbiu reikalui vos vos sukrupstė \$25. Tiek pat ji paskyrė ir Stepono Dariaus postui.

Amerikos Lietuvių Tarybai Vasario 16 proga ji šiemet nepaskyrė nė cento.

Narys

Lankėsi pas gubernatorių

Praeitą trečiadienį kompozitorius Darius Lapinskas, Robert D'Attilio ir Antanas Gustaitis apsilankė pas Mass. gubernatorių John A. Volpe, kuris buvo D. Lapinsko koncerto garbės pirminkas, padėjo jam už lietuvių kultūrinio darbo parėmimą ir įteikė dovanų — Aldonos Stempužienės ir D. Lapinsko lietuviškų dainų plokštelę. Gubernatorius, kuris yra didelis muzikos mėgėjas, dovanėlę buvo tikrai patenkintas.

Gražiai pagerbė K. Mikėnienę

Sandaros Moterų Klubas balandžio 17 d. gražiai pagerbė našlių karalienę Kotryną Mikėnienę, žemaitę iš Suodo, į JAV atvykusią 1927 m., čia sukūrusią šeimą su Juozu Mikėnu, išauginusi dukterį Kentienę ir 3 sūnus — Edvardą, Juozą ir Joną, našlaujančią nuo 1959 metų.

Ji našlių karalienė išrinkta pernai rudenį ir palydovėms Albina Šaltenienė, Elena Jurkevičienė ir Kastantina Picetienė. Karaliūm ji pasirinko Joną Jonaitį.

Karalienės pagerbti susirinko didelis būrys. Ją su karaliūm sveikino inž. A. Čanlikas, B. Bajerčius, A. Baika, W. Casey, Cicilija Šilalienė, J. Lekys ir kt.

Už navyzdinę pagerbimo suruošimą padėka priklauso klubo pirmininkei Julijai Arlauskienėi, taip pats buvusiai našlių karalienėi.

Dalyvis

JAUNIMO KONGRESUI REIKALINGA \$45,000,
O TUO TARPU DAR TETURI TIK \$7,000. SKUBIAI
VISI AUKOKIME, KIEK KAS IŠGALIME.

PINIGUS SIŪSTI ŠIUO ADRESU : LITHUANIAN
YOUTH CONGRESS, 1794 EAST 227 ST., c/o Mrs. B.
JUODIKIS, CLEVELAND, OHIO 44117.

Vilniečių susirinkimas

Gegužės 4 d. 7 val. 30 min. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos mažojoje salėje bus Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Bostono skyriaus narių visuotinis susirinkimas svarbiems klausimams aptarti.

Visus narius maloniai kviečiame dalyvauti.

Valdyba

Pavasario dainų ir arių koncertas

Sekmadienį, gegužės 8 d., 4 val. popietį So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III-jo aukšto salėje bus įdomus koncertas. Programą atliks iš Kanados solistė Janina Liustikaitė ir bostoniškas Benediktas Povilavičius. Akompanuos kompozitorius Jeronimas Kačinskas.

Po koncerto — vaisės, muzika, šokiai. Pelnas skiriamas Putnamo Jaunimo stovyklai statyti.

Pagerbė Alę Santvariene

Praeitą šeštadienį Elenos ir inž. Juozo Kuncaičių namuose sukvietas bičiulių būrelis gerą nuotaiką atšventė Alės Santvariene's jubiliejinę gimimo dieną.

Ši šeimyninė šventė buvo ir su atitinkama menine programa.

Linkime suaktyvininkei ilgų laimingų metų.

Grįžo Juozas Kapočius

Į Bostoną vėl grįžo Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius, kuris ilgesnį laiką buvo Chicagoje ir lankėsi kitose lietuvių kolonijose anglų kalba leidžiamos lietuvių enciklopedijos reikalais.

Grįžo Vinciuonai

Elena ir Juozas Vinciuonai, žiemą praleidę Floridoje, grįžo į Belmontą, Mass. Jau buvo atsilankę ir Kelevyje.

Jonas Vasiliauskas parėmė Jaunimo Kongresą

Be jau anksčiau paskelbtųjų, šiomis dienomis baletininkas Jonas Vasiliauskas Jaunimo Kongreso reikalams paukojo \$25. Taigi, vienas sąmoningas tautietis šiam svarbiu reikalui davė tiek pat, kiek tesukrupstė visa So. Bostono Lietuvių Piliečių turtingoji draugija.

STEPONO KAIRIO PORTRETAS

Kelevio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno pieštą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 8 x 6 colių dydžio už 80 cent.

Geri žodynai

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Vilniaus Peteraicio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 15,000 žodžių, 990 psl. kaina \$12.00.

PIGIOS, IDOMIOS

knygos

Derliaus vainikas, J. Mickušio eilėraščių rinkinys, 359 psl., kaina \$2.50.

Grozvylės meilė, P. Orinitaitės apsakymai, 165 psl., kaina \$1.50.

Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai, savanorio Antano Šukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Gyvuolių ūkis, George Orwell bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

Per giedrą į audrą, Mykolas Vaitkus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais — \$2.50.

Inicialai po tiltu, A. Tulio novelės, 156 psl., kaina kietais viršeliais \$2.50, minkštais — \$1.90.

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovaną angliškai kalbančioms, nepamirškite, kad geriausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašytojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, kurios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincio Krėvės), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Šeinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliados), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Šeinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, parašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

Vytautas the Great Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl., kaina minkštais viršeliais \$3, kietais \$4.

Visos šios knygos yra gražiai įrištos.

Svarbios knygos

Gavome šias knygas:

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus atsiminimai ir mintys 1-oji dalis 302 psl., minkštais viršeliais kaina \$2.00; antroji dalis 336 psl. kietais viršeliais su abiejų dalių vardynu kaina \$5.00.

Perkant abi dalis kaina tik \$6.50

Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00

Dan Kun vičio Magiškuoju kilimu į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykių. Kaina \$3.00

Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kietai virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00

Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisyra, 31 psl., 50 cent. Cicagietės Ispūdziai komunistų pavergoje Lietuvoj 95 puslapiai, kaina \$1.00

Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00

M. Žosčenkos Satyrinės novelės, vertė Jonas Valaitis 196 puslapiai, kaina \$2.00

EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Yra susidariusios dvi grupės, kurios keliaus į Lietuvą birželio 8 d. ir liepos 18 d.

Jei kas norėtų prisijungti prie šių grupių, turėtų registruotis iš anksto, nes lėktuve ir viešbučiuose yra užsakyta ribotas vietų skaičius. Gyvenantieji Kanadoje taip pat gali su šia grupe keliauti. Ekskursijos reikalų kreiptis į —

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
390 West Broadway
So. Boston, Mass. 02127. Tel. AN 8-8764.

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

DOVANOS

už naujus skaitytojus

KIEKVIENAM MŪSŲ BIČIULIUI. SURADUSIAM BENT VIENĄ NAUJĄ METINĮ "KELEIVIO" SKAITYTOJĄ DUODAMA DOVANŲ K. BIELINIO KNYGA "TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA", KURIOS PARDUODAMOJI KAINA \$2.50.

O KAS SURAS 3 NAUJUS METINIUS PRENUMERATORIUS ARBA PATS SUMOKES PRIMYN 3 METŲ PRENUMERATĄ, TAS GAUS DOVANAI VIENĄ IŠ SIŲ KNYGŲ, KURIŲ PARDUODAMOJI KAINA \$5.50—\$6.00:

ST. KAIRIO "LIETUVA BUDO" ir "TAU, LIETUVA".
K. BIELINIO "DIENOJANT" ir "PENKTIEJI METAI"

NEPRALEISKITE PROGOS NESUNKIAI GAUTI VERTIĄ BRANGIĄ KNYGĄ IR KARTU SUSTIPRINTI "KELEIVĮ". KAD JIS GALETŲ DRĄSIAI KELIAUTI IR Į SEPTINTĄJĄ DEŠIMTĮ ŽENGĖS

Vietinės žinios

Pagerbs motinas

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono skyrius šį sekmadienį, gegužės 1 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje rengia pobūvį motinoms pagerbti. Ypatingai bus pagerbtos seniausios motinos, o taip pat ir jauniausia gausios šeimos motina.

Programoje Juliaus Špakevičiaus žodis, vaikų pasirodymas, vadovaujant Paulinai Kalvaitienei ir Aleksandrai Daukantienei.

Rengėjos maloniai kviečia dalyvauti visus — motinas, tėvus ir vaikus.

Sunkiai serga V. Kapočius

Praeitą šeštadienį smarkus širdies priepuolis ištiko Viktorą Kapočių, Lietuvių Enciklopedijos leidėjo brolių Ligonis paguldytas Carney ligoninėje. Jo gyvybei tebesigresia pavojus.

LDD susirinkimas

Lietuvių Darbininkų Dr-jos 21 kuopos narių susirinkimas bus šį sekmadienį, gegužės 1 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos patalpose.

Visi nariai prašomi dalyvauti, nes darbotvarkėje bus labai svarbių klausimų.

N. Jonuška,
sekretorius

Naujas šimtininkas

Juozas Dūda iš So. Bostono Lietuvių Fondui per Bronių Utenį įnešė \$100.

Viešnia iš Lenkijos

Elena Trumpienė, buvusio ilgus metus Mažeikių apskr. veterinarijos gydytojo žmona, atvyko į svečius pas savo dukrą ir žentą Ireną ir Bronių Galinius, gyvenančius Dorchester. Dabar viešnia nuolat gyvena Lenkijoje. Bostone ji žada pabūti 3 mėnesius.

Trans-Atlantic Travel Service

Kelionių biuras, kuris parūpina klientams susisiekimo bilietus, užsako viešbučius, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visus pasaulio kraštus ir į Lietuvą.

Kartu yra

Didžiausia siuntinių persiuntimo įstaiga
NAUJOJOJ ANGLIJOS

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

IR
PODAROGIFTS SKYRIUS

390 West BROADWAY, So. Boston, Mass. 02127.
Tel. AN 8-8764

Siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO. Iš tolimesnių vietų siuntinius siųskite paštu virš nurodytu mūsų adresu.

IVAIRIAS MEDŽIAGAS, ODAS, SKARYTES, MEGZTINIUS IR KT. GALIMA PIRKTI SAVI KAINA MŪSŲ ĮSTAIGOJE. Taip pat priimame užsakymus USSR gaminiais — Podarogifto, Inc., pav., kaip automobiliams, motociklams, dviračiams, įvairiems radijo ir TV aparatams, skalbimo ir siuvimo mašinoms ir daugeliui kitų daiktų. Be to, galite užsakyti kelialapius į kurortus — sanatorijas su mineraliniais vandenimis ir kitas poilsio ir gydymo vietas. Podarogifto, Inc., užsakymus priimame paštu ir telefonu. Prašykite papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių katalogų. PERSIUNCIAME PINIGUS

ĮSTAIGA LIETUVISKAI, KREPİKİTES LIETUVISKAI VISI SIUNTEJAI ĮSITIKINO, KAD MŪSŲ ĮSTAIGA SAŽININGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREIČIAUSIAI PERSIUNČIA JŲSŲ SIUNTINIUS AR UŽSAKYMUS. PERSIUNTIMAS GARANTUOTAS.

Siuntiniai ir užsakymai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais 8—12 val. d.

Vedėja ALDONA ADOMONIS

Taupyti \$\$\$ padeda FORTUNA FUEL CO.

- 24 valandų VELTUI alyvos burnerio aptarnavimas
- VELTUI krosnies ir burnerio išvalymas
- Automatinis alyvos įliejimas
- Nuolaida, mokant gryniais už burneri
- Vamzdžių įvedimas ir taisymas
- Pilnos šildymo sistemos — RADIATORIAI — VANDENS ŠILDYMAS — KROSNYS — BOILERIAI ir BURNERIAI įrengiami pigia kaina
- 24 VALANDŲ TARNYBA
- Naktimis — Sekmadieniais — Šventadieniais

Skambinkite: **GE 6-1204**
FORTUNA FUEL CO.
487 WASHINGTON ST.
DORCHESTER, PRIE CODMAN AIKŠTĖS

Tai Bostono Modernaus teatro vaidintojai — iš kairės į dešinę Albertas Lingertaitis, Vali Vakauzaitė ir Nijolė Garlaitė-Zygiene, kurie dalyvauja "Mūsų miestelio" vaidinime balandžio 30 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje.

BOSTONO JAUNIMAS JUS KVIEČIA

Pavasaris, tas gražiausias metų laikotarpis — kaip pati žmogaus jaunystė, visu smarkumu veržiasi žaliuoti ir žydėti. Gi užsikrėsti gailia pavasario nuotaika ir lėkti iš suodinių gatvių į žmogaus rankos nepalietą gamtą net nebūtina būti jaunam. Bet nuostabu, kad Bostono jaunimas nerimą keliančiais pavasario vakarais ne gamtoje su pavasariu bendrauja, bet renkasi salėn. Gal todėl, kad jie patys yra pavasaris ir ruošiasi prazysti savo kultūrinį žiedu.

Balandžio 30 d. Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje modernaus teatro trupė dramaturgo Thornton Wilder žodžiais, bet savo jausmais prakalbės į jus "Mūsų Miestelio" dramoje.

Ramos prožektoriai apšviesti jie išgyvens ir jus nukels į jaunystės nerūpestingumą, meilės žaidimą, vedybas, smulkius rūpestėlius ir

mirties tragiką. Jūs sužinosite, kad tik per mirtį patiriama, kokia didelė ir stebuklinga dovana žmogui yra gyvenimas ir kad ta dovana sunaudojama nerūpestingai, atsakiai, akiai ir net kvailiai.

Bostono jaunimas kviečia kiekvieną iš jūsų, neklausdamas, kas esate ir kur gyvenate, šį šeštadienį vakare į "Mūsų Miestelį". Jaunimas jus myli, jūsų džiaugsmui dirba ir ruošiasi, yra jūsų reikalingas, jūsų laukia ir tiki, kad nenuvilsite.

Tad iki pasimatymo ateinantį šeštadienį 7:30 v. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje, 3-me aukšte.

Nauja tautininkų vadovybė

Dabartinę Tautinės S-gos skyriaus valdybą sudaro šie asmenys: pirm. Bronius Utenis, vicepirm. J. Vizbaras, sekr. G. Ambraziejus, išd. A. Griauzdė, fin. sekr. J. Vaičiūrgis, namų adm. A. Vilėniskis.

BALTIC REALTY & INSURANCE AGENCY

Vytautas Stelmokas
savininkas
Farpininkauja perkant ar pardodant namus.
Apdraudžia namus ir kitą turimą nuo visokių nelaimių.
Parūpina visų rūšių draudimus AUTOMOBILIAMS.
Draudžia gyvybę ir sveikatą.
389 Broadway, So. Boston.
Telefonas: 268-6030

FORDAS

MES PARDUODAME PIGIAU IR REMONTUOJAME GERIAU

Didžiausias visų Fordo gaminių pasirinkimas
Atvykite pažiūrėti — sutaupyti — pirkti
Patvirtinta agentūra

Pardavimas — Remontas — Nuomavimas
MUSTANG * THUNDERBIRD * FALCON * FAIRLANE
FORD TRUCKS

VISO KS REMONTAS — DALYS
24 VAL. MAŠINŲ VILKIMAS
KAROSERIJOS REMONTŲ DIRBTUVĖ
(BODY SHOP)

Didelis A-1 vartotų masinių pasirinkimas
žemiausia kaina

Norėdami talkos perkant naują ar vartotą mašiną su nuolaida bei mašiną remontuojant, kreipkitės į
LONGINĄ IZBICKĄ

dienomis: 327-1000 vakarais: 327-8076

1716 CENTRE ST.
WEST ROXBURY

327-1000

COVENEY FORD Sales Inc.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

IVAIRIAUSIAS DOVANAS
siunčia betarpiškai
iš BOSTONO Į LETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis
nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.
o šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway,
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Apsidrausk NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Drandžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) ... Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

LAISVĖS VARPAS

NAUJOJOS ANGLIJOS LIETUVIŲ
KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte
FM Bangomis 105.7 megahertz
iš WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VIŠČINIS
173 Arthur St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. Uniper 6-7209

R The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., Mėkrys šventadieniais ir sekm.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder
925 E. Fourth St.,
So. Boston

Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3430

Televizija ir radiją

Tasas Gerai ir Pigiai
JONAS ŽILINSKAS
629 E. Sixth Street
South Boston
Tel. AN 8-6645

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS
OPTOMETRISTAS

Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakarais iš anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTE)
OPTOMETRISTE

Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Triedadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo Programą Naujojo Anglijos iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2—4 ir 6—8
Sėkmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landzius

(Seymour)

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas
X RAY
taipgi priima akinimus

534 Broadway,
So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 6 p.p.
TEL. AN 8-2712

Namų ir ūkių
287 Concord Rd., Billerica, Mass.
TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY
South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas K. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Siemonas
Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie geležies daiktai